DARBININKAS

LXIII, Nr. 9
Kovo - March 4, 1988

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos laikraščiai paskelbė, kad jau kuris laikas Azerbaidžano respublikos autonominėj Nagorno-Karabach srity, kurios gyventojų daugumą sudaro krikščionys armenai, vyksta demonstracijos, reikalaujančios šią sritį prijungti prie kaimyninės Armenijos respublikos. Vietinis sovietas savo rezoliucija tokiam reikalavimui pritarė, bet rezoliucija buvo panaikinta. Įvairiuose srities miestuose vyko demonstracijos ir mokyklų boikotai. Keli Sov. S-gos komunistų partijos politbiuro nariai yra atvykę reikalo vietoj ištirti.

Filed in 118

Pietų Libane partizanai suruošė pasalas ir raketom apšaudė Izraelio karių žvalgų grupę, kurią sudarė tankas ir švarvuotas kariam gabenti autovežimis. Žuvo du Izraelio kariai ir eilė buvo sužeista.

Sov. S-ga laikinai uždraudė Estijoj lankytis užsienio diplomatam ir žurnalistam, nes vasario 24 estai rengėsi minėti 70 m. sukaktuves nuo Estijos nepriklausomybės paskelbimo.

Afganistano partizanų 7 grupių vadas Mohammed Yanis Khalis teigia, kad dėl numatomo Sov. S-gos pasitraukimo iš Afganistano JAV yra sumažinusios ginklų teikimą partizanam.

Izraelio min. pirmininkas Yitzhak Shamir pagrąsino sukelti vyriausybės krizę ir paskelbti naujus parlamento rinkimus, jei vyriausybė nesutars vieningos politikos palestiniečių reikalais.

Čekoslovakijos žurnalistai, sekdami sovietų žurnalistų pavyzdžiu, pareikalavo, kad ir jiem būtų leista turėti nepriklausomą laikraštį.

Sov. S-gos prezidentas Andrei Gromyko savo atsiminimų knygoj teigia, kad 1958 m., vykstant krizei dėl Taivanui priklausančių salų, Kinija prašiusi Sov. S-gos leidimo panaudoti atominius ginklus prieš JAV, bet Sov. S-ga tam pasipriešinusi.

Valst. sekretorius Shultz, lankydamasis Maskvoj, tarėsi dėl strateginių ginklų sumažinimo sutarties ir, pabrėždamas JAV susirūpinimą žmogaus teisių reikalais, aplankė žydų disidentų grupę ir Nobelio premijos laureatą Sacharovą.

Kipro graikai savo prezidentu išrinko George Vasiliou, kuris pažadėjo tartis su turkais krašto vienybei atstatyti.

Izraelio okupuotose arabų žemėse palestiniečių demonstracijos vyksta ir toliau. Iki šiol Izraelio kariai ar žydų kolonistai yra nušovę 65 palestiniečius, daugiausia jaunuolius.

Ispanijos vyriausybė sutiko pradėti formalius pasitarimus su jos šiaurėje veikiančia baskų organizacija ETA, kuri jau nuo seno kovoja už didesnę baskų autonomiją.

JAV laivyno sekretorius Jamės H. Webb, nepritardamas gynybos sekretoriaus Frank C. Carlucci planui sumažinti karo laivyną, pasitraukė iš pareigų. Jo vieton numatoma paskirti prezidento patarėją kongreso reikalam William I. Ball.

Europos Bendrosios rinkos valstybės susitarė apriboti savo išlaidas įvairių žemės ūkio gaminių kainom paremti.

VAIKAI NĖRA TĖVŲ NUOSAVYBĖ

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 72

(Tąsa iš praeito numerio. Tąsa P. Anilionio straipsnio — "Kai mokykla atskirta nuo Bažnyčios")

-o-

Tarybiniai kulto įstatymai

Tarybiniuose kultų įstatymuose taip pat sakoma, kad mokyti vaikus bei nepilnamečius religijos dalykų galima tik privačiai, tai yra šeimoje, o mokyti šito pagal savo įsitikinimus gali tik tėvai ir tik savo vaikus.

Tačiau neretai šiais klausimais dar vis bandoma diskutuoti. Kai kurie katalikų bažnyčios dvasininkai aiškina, kad tėvai, girdi, silpnai moka tikėjimo tiesas, nežino dargi poterių, nedaug ką prisimena iš Bažnyčios mokslo.

Tad jų nuomone, reikia, kad kultų tarnautojai mokytų vaikus religinių dalykų. Tačiau klausantis tokios "filosofijos", kyla klausimas, ar galima vadinti tikinčiaisiais tuos tėvus, kurie nieko nežino apie religiją, nemoka dargi poterių ir kur tie jų vadinamieji religiniai įsitikinimai? Ar tokie tėvai galės atsakyti už vaikų auklėjimo rezultatus, kai juos auklės pašaliniai asmenys — dvasininkai arba vienuoliaujančios moterys?

Ir pagaliau, ar tokie tėvai sugebės vykdyti ir gyventi pagal Konstitucijos 64 straipsnį, kuriame pasakyta, kad Tarybų Lietuvos piliečiai privalo rūpintis vaikų auklėjimu, ruošti juos visuomenei naudingam darbui, auginti garbingais socialistinės visuomenės nariais.

Taigi mūsų šalies pagrindinis įstatymas — Konstitucija —ne tik suteikia tėvams kai kurias teises , bet ir uždeda dideles pareigas, ypač auklėjant jaunąją kartą.

Pastabos dėl katekizmo

Pasitaiko tėvų, kurie inspiruoti katalikų bažnyčios kai kurių dvasiškių, aiškina, jog pas mus nėra religijos vadovėlių-katekizmų, jie seni, susidėvėję, ir todėl tėvai neturi iš ko mokyti savo vaikus tikybos dalykų.

Tai netiesa. Katalikų Bažnyčios vyskupijų sudaryta liturginė komisija paruošė naują 127 puslapių katekizmą "Mūsų tikėjimo šviesa" ir spaustuvė "Vaizdas" Vilniuje 1980 metais išspausdino šio leidinio 60,000 egzempliorių. Katekizmas Bažnyčiai kainavo tik 22 kapeikas už knygutę.

Gavus religijos vadovėlį, prasidėjo nauji priekaištai, kad mažas katekizmo tiražas, kad jis mažai suprantamas vaikams ir panašiai.

Išleisto katekizmo kiekio ne tik užtenka aprūpinti visiems vaikams, kurie ruošiasi pirmajai išpažinčiai, ir paaugliams ruošiamiems konfirmacijai, tačiau dar lieka nemažas rezervas. Be to, katekizmą juk galima naudoti ne vienerius metus. Mokyklose pavyzdžiui, mokiniai mokosi iš tų pačių vadovėlių kelerius metus.

Sekančiais metais bus išleista katekizmo dar 50,000 egzempliorių. Argi tai maža palyginus su kitų leidžiamų knygų tiražais?

Vaikai nėra tėvų nuosavybė

Kartais, organizuojant grupinį vaikų mokymą religijos, bandoma pasiteisinti "tėvų teisėmis". Girdi, mano vaikas, kaip noriu, taip aš jį ir auklėju. Tai neteisingas, sakyčiau, labai jau siauras tėvų teisių ir pareigų supratimas.

Vaikai nėra tėvų nuosavybė. Jie — būsimieji socialistinės visuomenės piliečiai ir tokiais jie turi būti ugdomi bendromis mokyklos šeimos ir visuomenės pastangomis.

Auklėti tik komunizmo dvasioje

Lietuvos TSR liaudies švietimo įstatyme tarp pagrindinių liaudies švietimo principų įrašytas mokymo pasaulietiškumas be religijos įtakos. Šiuo įstatymu tėvai ir jiems atstovaujantys asmenys, be kita ko, įpareigoti auklėti vaikus aukštos komunistinės moralės dvasia.

Tai turi giliai įsisąmoninti kiekvienas tėvas ir motina. Vadinasi, religinis mokymas, nors jis vykdomas ir šeimoje, neturi tapti prievartos įrankiu.

Mūsų šalies tėvų bei globotojų teises ir pareigas reguliuoja tam tikros įstatymu paremtos normos. Pavyzdžiui, Tarybų Lietuvos "Santuokos ir šeimos kodekso" 65 straipsnyje nurodoma. "Tėvai privalo auklėti savo vaikus, rūpintis jų fiziniu vystimusi ir mokymu, ruošti juos visuomenei naudingam darbui, auginti garbingais socialistinės visuomenės nariais. Tėvystės teisės negali būti vykdomos priešingai vaikų interesams."

Tėvai neturi jokių teisių

Vadinasi, jokių teisių tarybiniai įstatymai tėvams nėra suteikę. Tuo mūsų įstatymai ir skiriasi nuo įstatymų buržuazinių valstybių, kur vaikas yra neribotoje tėvų valdžioje. Deja, net tie, kurie gana pagarbiai kalba apie tėvų teises, kartais pamiršta, kad ir vaikai turi teises.

Labai taikliai tuoj po Spalio revoliucijos apie tėvų ir vaikų teises pasakė N. Krupskaja. Ji rašė "Mokykla buvo atskirta nuo Bažnyčios ne logikos sumetimais, bet ir vaiko teisių vardu. Pas mus labai daug kalbama apie tėvų teises, tačiau labai mažai — apie vaikų teises. Jeigu yra visuotinai priimta, kad įstatymai turi ginti bejėgį vaiką nuo per didelio ne tik fabrikanto, bet ir tėvų išnaudojimo, tai labai mažai kalbama, apie būtinumą ginti jo sielą nuo visko, kas tą sielą veikia ardančiai".

Taigi tarybinė valstybė suinteresuota, kad kiekvienas mažasis pilietis ir šeimoje būtų auklėjamas sutinkamai su visuomenės interesais. Neatsitiktinai liaudies švietimo įstatymų pagrinduose sakoma: "Įstatymai įpareigoja tėvus auklėjimą šeimoje derinti su auklėjamuoju mokyklų,

(nukelta į 2 psl.)

Kultūros Židinio scenoje po Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo svarbesnieji to minėjimo dalyviai. Iš k. Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Peter Wytenus, Alfonsas Marcelynas, Frederick Schmidt, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, Walter Ward, vysk. P. Baltakis, OFM, dr. Vytautas Dambrava, Aleksandras Vakselis, Jadvyga Matulaitienė, kun. Jonas Pakalniškis, Astra Bilerienė. Nuotr. L. Tamošaičio

10,000 SU VIRŠUM MINĖJO VASARIO 16-TĄ VILNIUJE

(Vilnius - New Yorkas, vasario 26, LIC). Tarp 10,000 ir 15,000 žmonių suplaukė į Gedimino aikštę per Vasario 16, tvirtina šaltiniai Vilniuje.

Didžiausia masė susirinko prie katedros tarp 8 ir 9 v.v., sužinojo Lietuvių Informacijos Centras iš įvairių šaltinių. Minėjimai prasidėjo po vakarinių maldų Šv. Onos ir Šv. Mikalojaus bažnyčiose, kur tūkstančiai jau nebesutilpo vidun Mišiom už Lietuvos laisvę.

"Nieks nesitikėjo, kad tiek susirinks", pranešė telefonu Nijolė Sadūnaitė, kuri visą tą dieną buvo išlaikyta saugume kartu su Vytautu Bogušiu, Petru Cidziku ir Antanu Terlecku. Kitų liudininkų žiniomis iš visų pusių priplūdo žmonių, kurie rinkosi į Gedimino aikštę sugiedoti Lietuvos himną, Lietuvą Brangi ir kitas tautines dainas. Dalis žmonių atėjo su baltom vėliavėlėm įrodyti taikingas intencijas; vieni ėjo su geltonom-žaliom-raudonom gėlėm; daugumas jaunimo turėjo ant kaklo užsidėję geltonas-žalias-raudonas juosteles.

Kaip anksčiau jau buvo pranešta bent trijose vietose Vilniuje tą dieną buvo iškelta trispalvė. Ilgiausiai plevėsavo Radijo Televizijos komitete, kur atsėit jaunimas sumaniai iškėlė vėliavą ant 3 metrų lazdos ir apibarstė tą vietą chloru, kad šunys nesusektų "nusikaltėlių". Dvejose kitose vietose — geležinkeliečių technikume ir neišvardintoj vietoj, milicija susekė vėliavininkus berniukus su šunimis ir iš karto suėmė.

Kažkas net virš Gedimino aikštės tą vakarą paleido trispalves raketas. "Jautėsi tokia nuotaika, kad žmonės buvo viskam pasiryžę, didžiausiai aukai", pasakojo Sadūnaitė. "Niekas nesitikėjo, kad Lietuvoj taip įvyktų. Juk nieks neorganizavo. Išėjo taip, kad KGB suorganizavo su savo neapykanta, savo propaganda prieš: kiekvienam laikraštyj, kiekvienoj įstaigoj, kiekvienoj mokykloj pūtė tą neapykantą... Daugiau 70 procentų jaunimo, dar vyresnių žmonių net nežinojo kas ta Vasario 16-toji. Taip tą dalyką išpūtė, kad visi susidomėjo. Patys išprovokavo...."

Vilniaus šaltiniai tvirtina, kad milicininkai ir draugovininkai palyginus santuriai laikėsi prie Šv. Onos bažnyčios ir Gedimino aikštėj, nors ir ten pasitaikė incidentų: tai į šiukšlių dėžės sumetė žmonių suneštas gėles. ir pan. Bet mažesnėse Vilniaus gatvėse bei prie Šv. Mikalojus bažnyčios ypač žiauriai primušė susirinkusius.

Pvz., prie Šv. Mikalojaus bažnyčios po vakarinių pamaldų laukė milicininkų-draugovininkų gretos, pro kurias žmonės turėjo po vieną praeiti. Tą ką norėjo milicija griebė, kaip pvz. vieną moterį per jėgą traukė ir su kumščiais apdaužė, tvirtina liudininkai. Ten ir Algį Vaišnorą paėmė ir jam šonkaulius laužė.

(nukelta į 2 psl.)

HITLERIO – STALINO BEGĖDYSTEI TĘSIANTIS

Lietuvos generalinio konsulo New Yorke Aniceto Simučio žodis į Lietuvą per Laisvosios Europos radiją 1988 vasario 16, minint 70 metų sukaktį nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo.

Brangūs broliai ir sesės pavergtoje Tėvynėje,

Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo istorinę praeitį ir su pagarba mini svarbiuosius įvykius bei tautai nusipelniusius asmenis. Lietuvių tauta ypatingai didžiuojasi savo didinga praeitimi. Nors istorijos eigoje didelė ir galinga Lietuvos valstybė sunyko, bet noras gyventi laisvoje savoje demokratinėje valstybėje išliko. Tas noras ir nepaprastas ryžtas atvedė į Lietuvos valstybės atstatymą 1918-jų metų Vasario 16-sios Aktu.

Toji diena yra pagrindinė mūsų tautos šventė naujųjų laikų istorijoje. Kita šventė, simbolizuojanti lietuvių kovą už savistovumą, yra rugsėjo 8-ji. Tą dieną 1430 metais Vytautas turėjo būti vainikuotas Lietuvos karaliumi. Iki Sovietų Rusijos invazijos ir okupacijos tos datos buvo iškilmingai švenčiamos ne tik visoje Lietuvoje, bet ir kitose pasaulio dalyse, kur tik gyveno didesnis skaičius lietuvių, išskiriant tik Sovietų Rusiją.

Nuo to laiko kai Lietuva tapo dviejų į valdovus iškilusių karo nusikaltėlių — Hitlerio ir Stalino — suokalbio auka, tų švenčių minėjimas jų kontroliuojamose teritorijose tapo griežčiausiai uždraustas. Ne vienas draudimui prasižengęs mūsų brolis atsidūrė kalėjime arba Sibiro ištrėmime.

Šiandien jau visas pasaulis, neišskiriant ir Sovietų Sąjungos, teisingai yra pasmerkęs Hitlerį kaip karo nusikaltėlį ir žmonijos pabaisą, bet jo sėbras Stalinas iki šiol išvengė visuotino pasmerkimo Sovietų Rusijoje ir jėga jos kontroliuojamose šalyse.

Žinomas Ribbentropo-Molotovo 1939 metų rugpjūčio 23 dienos paktas buvo sudarytas su Hitlerio ir Stalino pavedimu ir palaiminimu. To susitarimo pasėkoje Hitleris pradėjo karą prieš Lenkiją, į kurį įsijungė ir Stalinas, pasiųsdamas Raudonąją Armiją atsiimti jam užrašytąją Lenkijos dalį. Kai buvo susidorota su Lenkija, atėjo ir Baltijos valstybių eilė.

Lietuvą Raudonoji Armija okupavo 1940 metų birželio 15 dieną, o po to lyg pajuokai suvaidino rinkiminę komediją. Ją surežisuodamas, Stalinas cinizmu pralenkė net Hitlerį, kuris, okupuodamas Čekoslovakiją, Austriją ir atplėšdamas nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, garsinosi demokratiškiausiais plebiscitais.

Tiek Hitlerio, tiek Stalino elgesį pasmerkė visas laisvasis pasaulis. JAV vyriausybė išleido specialią deklaraciją, pasmerkdama Baltijos valstybių okupaciją ir atsisakydama pripažinti jų įjungimą į Sovietų Sąjungos sudėtį. Šitas atsisakymas tebegalioja iki šių dienų.

Po Antrojo Pasaulinio Karo nuo Ribbentropo-Molotovo pakto atsiribojo tiek Vakarų Vokietija, tiek Maskvos kontroliamoji Rytų Vokietija. O kaip pasielgė Sovietų Sąjungos valdovai? Ji tą gėdingą dokumentą slepia nuo visuomenės ne tik okupuotoje Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje. Ir ne tik slepia, bet dargi draudžia prieš jį protestuoti.

Daugelis jūsų jau žinote kaip brutaliai persekiojami tie mūsų broliai okuputoj tėvynėj, kurie išdrįso pereitų metų rugpjūčio 23 d. prisiminti tą gėdos aktą kuklia ir civilizuota demonstracija Vilniuje. Į tą jau atkreipė dėmesį ir JAV Kongresas, išreikšdamas pasipiktinimą ir skatindamas prezidentą atatinkamai paveikti ir pasaulio viešąją opiniją.

Ko vertas iš Kremliaus pasauliui skelbiamas atvirumas ir tariamasis persitvarkymas, jei neatsisakoma nuo Hitlerio-Stalino sąmokslo pasėkoje įgyto grobio? Ne tik kad neatsisakoma, bet dar draudžiama apie tą sąmokslą kalbėti ar prieš jį protestuoti.

Ribbentropo-Molotovo paktas buvo tik įvadas į Stalino nusikaltimus prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Tuo pat metu kai Hitlerio šturmtruperiai trankėsi po Vokietiją ir jos užimtus kraštus, gaudydami žydus sunaikinimui, Stalino pasiųsti enkavedistų sunkvežimiai zujo po Lietuvą gaudydami nekaltus jos gyventojus ištrėmimui į Sibirą. Nedaug šeimų Lietuvoje teliko, kurių artimieji nebūtų buvę tų trėmimų paliesti. Jei Hitleris savo aukas nuodijo dujomis specialiai įrengtuose pečiuose, tai Stalinas siuntė jas lėtai mirčiai į Sibiro ledynus.

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė naują enciklišką "Solicitudo Rei Socialis", kurioj kaltina Rytus ir Vakarus, kad dėl jų ideologinių varžybų kenčia atsilikusios trečiojo pasaulio valstybės.

Prekybos departamentas patvirtino Amerikos Payload Systems įmonės pasirašytą sutartį su Sov. S-ga pasinaudoti sovietine erdvės stotim "Mir" proteinų kristalam besvorėj erdvėj gaminti.

David Rockefeller fondui padedant ir Lenkijos vyriausybei pritariant, Lenkijoj buvo sudarytas fondas žemės ūkio pažangai ir maisto pramonei tobulinti. Fondas, valdydamas komercines žemės ūkio ir maisto pramonės įmones, turėtų išsiversti be pašalinės pagalbos.

Daugiau kaip 300,000 Čekoslovakijos katalikų pasirašė peticiją, pateikdami net 31 reikalavimą, užtikrinantį Katalikų Bažnyčiai pagrindines teises.

Sov. S-gos gen. sekretorius Gorbačiovas savo kalboj partijos centro komitetui pareiškė, kad pagrindinis partijos doktrinos yra atsilikusios ir sukalkėjusios, ir reikalavo reformų. Jis taip pat reikalavo paskirti vieną centro komiteto posėdį Sov. S-gos tautinių mažumų klausimam svarstyti.

Egiptas, Jordanas ir kitos arabų valstybės painformavo JAV, kad jos griežtai atmeta JAV pastangas Art. Rytų taikai pasiekti pagal Camp David sutarties pagrindus ir reikalauja, kad taikos sutartis būtų abiejų galybių patvirtinta ir kad derybose dalyvautų PLO, arabų atstovai ir Izraelis.

Sov. S-gos komunistų partijos galiūnas Jegor K. Ligačiovas pareiškė, kad krašto mokyklos yra nepakankamai finansuojamos griežtai kontroliuojamos iš centro ir jų fizinės sąlygos yra tiek primityvios, kad net 40 proc. mokyklų pastatų neturi išviečių.

Libane prie Tyro miesto buvo pagrobtas JAV plk. ltn. William R. Higgins, tarnavęs J.T. taikos priežiūros dalinių štabe. Vėliau per vaizdajuostę jis pareikalavo, kad Izraelis pasitrauktų iš Libano ir paleistų kalėjime laikomus libaniečius ir palestiniečius.

Egipto prokuroras viešai apkaltino buv. prezidento Gamal Abdel Nasser sūnų Khalid ir eilę kitų įsivėlus į teroristinius veiksmus, Izraelio diplomatų nužudymą ir bandymą nužudyti JAV diplomatus. Jam gresia mirties bausmė.

10,000 SU VIRŠUM MINĖJO VASARIO 16 -TĄ VILNIUJE

(atkelta iš 1 psl.)

Kai iš Gedimino aikštės pradėjo eiti prospektu gausi minia, ją milicija suskirstė būreliais į mažesnes gatveles, kur jau griebė ir mušė su guminėm lazdom. Anot liudininkų, susidarė vaizdas, jog buvo duotas įsakymas kuo žiauriau mušti ir mažiau areštuoti. Vien tik į Santariškės ligoninę paguldė 160 sužeistųjų, praneša iš Lietuvos. Dalį žmonių išvežė 40 kilometrų už Vilniaus ir ten nakties tamsoj išmetė.

Ypač smarkiai gavo lupti apie 2000 jaunimo, kuris buvo susirinkęs nuošaliau nuo centro, prie Kalnų parko, praneša iš Lietuvos. Panašus buvo likimas ir to jaunimo, kuris susirinko prie Pergalės teatro.

Dalyviai komentavo, kad itin piktai elgėsi iš Baltarusijos atgabenti draugovininkai. Ir iš Minsko kareiviai. Susidarė vaizdas, kad jie buvo prieš lietuvius sukiršinti. Ne vienas disidentas skundėsi, kad tariamai sąmoningai buvo paleisti pikti gandai, jog Lietuvos nepriklausomybės 70-mečio proga lietuviai skers 70 rusų.

Ta neapykanta vaizdžiai pasirodė raštelyje, kurį rusai saugumiečiai paliko Sadūnaitės pašto dėžutėje: "Tu smirdanti glinda, be reikalo ruoši sukilimą. Pas tave prakeiktoji nieko neišeis taip, tad užkišk savo purviną gerklę ir tylėk. Mes sau (atseit rusai) statėm čia gyvenimą, o ne dėl amerikonų. O tokių kaip tu pasmirdusių žiūrkių, kurios cypia po kampais, sutrinsim į miltelius. Gali šitą laišką pasiųsti Reaganui. Bus taip kaip visa liaudis nori, o ne taip kaip saujelė tokių nedanešiotų kaip tu. Tai užkimšk savo gerklę ir tylėk, nedamušta kontra."

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad saujelė užsienio korespondentų, kurie tik su sovietų užsienio reikalų ministerijos kvietimu lankėsi Lietuvoj, atvyko vasario 15 iš ryto į Vilnių, ir išvyko vasaro 16 vakarop. Pagrindiniai Vasario 16-tos paminėjimai įvyko vasario 14 (prieš korespondentam atvykstant) ir vasario 16 vakare (korespondentams jau išvykus). Paaiškėjo milicininkų radijo imtuvėlių paskirtis iš anksto pranešė kokiais keliais eina korespondentai ir tam rajone pasislėpė milicininkai. Korespondentams praėjus, milicininkų ir draugovininkų pulkai vėl ant kiekvieno kampo išlisdavo.

Associated Press korespondentas John Dahlburg vasario 16 reportavo iš Vilniaus, kad Vakarų korespondentai buvo nuolatos mašinų ir seklių sekami.

Turimomis žiniomis, Vasario 16-toji buvo gan plačiai paminėta Lietuvoj pamaldomis tautos himnu bei kitomis viešomis manifestacijomis. Pvz., Palangoj nuo tilto metė veinikus su kryžium į jūrą. Nepatvirtintomis žiniomis, toj pačioj Palangoj trispalvė ilgai plevėsavo virš vieno kamino, nes apačioj buvo parašyta "užminuota". Atseit ilgai nieks nenuėmė, nes bijojo ten lipti.

Vasario 21 Vilniuje dar prie Šv. Onos bažnyčios filmavo tikinčiuosius įeinančius ir išeinančius iš bažnyčios, o milicija taip pat dar buvo apgulusi Šv. Mikalojaus bažnyčią.

(LIC)

DR. BOBELIS PERRINKTAS VLIKO VALDYBOS PIRMININKU

Š. m. vasario 20 d. įvyko VLIKo Tarybos posėdis, kuriam pirmininkavo Lietuvos Ūkininkų Partijos atstovas Petras Dirda, VLIKo Valdybai atstovavo VLIKo vicepirmininkas dr. D. Krivickas ir Vytautas Jokūbaitis.

VLIKo Valdybos pirmininku Taryba perrinko (10-čia balsų) ilgametį VLIKo Valdybos pirmininką dr. Kazį Bobelį sekančiai 3-jų metų kadencijai. Inž. A. Rudžio pristatytas kandidatas, dr. V. Dambrava gavo 4 balsus. (Lietuvių Vienybės Sąjūdžio atstovas A. Regis susilaikė.)

Po VLIKo Valdybos pirmininko perrinkimo, dr. D. Krivickas pristatė ir Taryba patvirtino naują Valdybą. Taip pat buvo svarstyta ir priimta VLIKo veiklos sąmata 1988-tiems metams.

(Elta)

HITLERIO – STALINO BEGĖDYSTEI TĘSIANTIS

(atkelta iš 1 psl.)

Nežiūrint Kremliaus didelių pastangų nuslėpti Stalino nusikaltimus prieš pavergtuosius ir net savuosius, laiko eigoje vis daugiau jų išeina į viešumą Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtose šalyse. Blaivaus galvojimo balsai ir pačioje Rusijoje laikas nuo laiko prasiveržta net iš Kremliaus rūmų. Stalino įpėdinis Nikita Chruščiovas buvo pirmasis, išdrįsęs pasmerkti savo pirmtakūno nusikaltimus. Žodinį pasmerkimą nesenai pakartojo ir Gorbačiovas, bet tai tik žodžiai, nes kovotojai už žmogaus teises ir religinę laisvę ir šiandien tebepersekiojami okupuotoj Lietuvoj.

Šitie dalykai gerai žinomi visame laisvajame pasaulyje — apie juos plačiai kalbama, rašoma ir protestuojama.

Turbūt tiksliausiai rusų tautos sąžinės balsą visai neseniai išreiškė įžymusis rusų rašytojas Michailas Satrovas, pasakydamas N. Y. Times korespondentui Maskvoje, kad "Stalinas buvo tokio masto nusikaltėlis, kokio pasaulis dar nebuvo turėjęs."

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukakčiai atžymėti Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresas yra priėmęs rezoliuciją, kuria prezidentas įpareigojamas 1988 metų Vasario 16-ją paskelbti kaip Lietuvos Nepriklausomybės Dieną.

Visuotinas Lietuvos okupacijos pasmerkimas laisvajame pasaulyje ir prasiveržiantys blaivaus galvojimo balsai pačioj Rusijoj rodo, kad artėja laikas kai turės būti atitaisytos Stalino-Hitlerio nusikaltėliškų sąmokslų, pasekmės. Sąžiningai atsiribojus nuo Ribbentropo-Molotovo pakto, pranyks ir pretekstas tęsti Lietuvos okupaciją.

Maironio lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama A. Marijošienės, dalyvaus tautinių šokių šventėje Toronte. Iš k. I-moje eilėje: J. Laukytė, K. Šilbajorytė, R. Ilgutytė, M. Pintsch; II-oje eilėje: S. Adomaitytė, L. Penikaitė, G. Kligytė, L. Matusaitytė, A. Siminkaitė, III-oje eilėje: M. Pintsch, D. Penikas, A. Garbauskas, D. Bork, grupės mokytoja Aldona Marijošienė, R. Stankūnas, A. Remėza, L. Černiauskas, M. Maldutis, Nuotr. L. Tamošaičio

— **Lietuvių Respublikonų** Illinois Lygos metinis banketas Chicagos Lietuvių Tautiniuose namuose įvyks balandžio 24.

— **"Laiškai Lietuviams"** žurnalo metinė šventė ir pokylis įvyks balandžio 17 Chicagos Jaunimo Centre.

— **Lietuvos vyčių** šių metų seimas 75-tas jubiliejinis įvyks liepos 28 - 31 Sheraton Hotel, Washington, D.C.

— **Poezijos dienos** Chicagoje vyks gegužės 24 - 28 Jaunimo Centro mažojoje salėje.

Iš Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

iki — mokyklinių ir užmokyklinių įstaigų bei visuomeninių organizacijų darbu". Štai kodėl tarybiniai įstatymai bet kurią nepilnamečių organizuoto, grupinio religijos mokymo formą vertina kaip Bažnyčios kišimąsi į valstybės reikalus, kaip į įstatymų pažeidimą.

Kulto tarnautojai neturi teisės kištis

Ir dar Tarybų Lietuvos "Santuokos ir šeimos kodekso" 19 straipsnis, apibrėžiantis sutuoktinių teises sako: "Sutuoktiniai šeimoje turi lygias teises. Vaikų auklėjimo ir kitus šeimos gyvenimo klausimus sutuoktiniai sprendžia kartu".

Tad nė vienas kulto tarnautojas be abiejų tėvų sutikimo neturi teisės jų vaikų krikštyti, atlikti pirmąją išpažintį, konfirmuoti. Nes kilus ginčui, sutuoktiniai arba vienas jų gali kreiptis į atitinkamus valdžios organus ir prašyti kaltus asmenis, tarp jų ir kulto tarnautojai, nusižengusius tarybiniams įstatymams, patraukti atsakomybėn.

Taigi tarybiniai įstatymai, skelbdami ir garantuodami sąžinės laisvę, kartu nustato tam tikras religinių organizacijų veiklos ribas, kurių jos turi laikytis. Ir tie kulto tarnai, kurie šias ribas peržengia, kaip pasielgė, pavyzdžiui, straipsnio pradžioje minėti kunigai, turi atsakyti".

Petras Anilionis

Religinių reikalų tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos įgaliotinis Lietuvos TSRS "Valstiečių laikraštis" (1986 m. spalio 16 d.)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT – "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton,MA 02402. Tel. 617-586-7209.

DĖMESIO ŽURNALUI "BRIDGES"!

Darbininko skaitytojai kviečiami nepalikti vaikų ir anūkų be lietuviško laikraščio. Jei kas iš anūkų nebegali skaityti lietuviškai, užsakykite "BRIDGES". Tai 10 kartų metuose išeinąs žurnalas anglų kalba. Informuojama apie lietuvių gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Metinė prenumerata tik 10 dol.

Prašau siuntinėti Bridges šiuo adresu:

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

.....

Užsakytojo pavardė ir adresas .....

.....

Pridedu 10 dol. prenumeratai ir auką .....

Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207 Editorial Office 718 827-1352 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

PAPILDOMOS ŽINIOS APIE IŠKILMES VASARIO 16-ĄJĄ VILNIUJE IR KAUNE

Vasario 18 d. gautas pranešimas iš Pabaltiečių Tarybos biuro Strasbourge, kad **Algirdas Statkevičius** nebuvo sulaikytas, ankstesnė informacija apie jo sulaikymą netiksli. Jaunuolis **Tučkus,** kuris vasario 14 d. fotografavo demonstraciją Vilniuje, buvo vieną dieną KGB sulaikytas, vėliau paleistas.

Vasario 16 d. **Sadūnaitė, Cidzikas, Bogušis ir Terleckas** buvo iš ryto nuvežti į saugumo rūmus, kur jie buvo išlaikyti visą dieną atskiruose kambariuose, tardyti, vėliau paleisti. Šiuo metu Vilniuje suimtų nėra. Užsiminta, kad iš Maskvos į Vilnių atvežtų korespondentų pranešimai, kad viskas praėjo ramiai, neatitiko tikrovę — korespondentus greičiausia vežė į parinktas vietas ir jie nesusigaudė kur jie vežami. Demonstracijos vyko ir jose dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių.

Pranešėjas vasario 16 d. dalyvavo eisenoje į **Rasų kapines,** kurioje buvo labai daug žmonių; prie Basanavičiaus ir kitų Lietuvos nepriklausomybės veikėjų kapų padėtos gėlės, uždegtos žvakės.

Vilniuje priš piet (Vasario 16) matėsi iš visos Lietuvos atvykusių autobusų, atvežusių mažiausiai porą šimtų jaunuolių. Buvo pilna milicijos ir kareivių, kurie atrodė pasiruošę spontaniškiems pasireiškimams. Tą vakarą, 19:30 val. Šv. Mikalojaus bažnyčioje buvo laikomos mišios, bažnyčia buvo perpildyta. Prieš mišias išsirikiavę milicininkai stebėjo susirinkusius, karts nuo karto traukdavo iš minios kokį dalyvį, viena jų pagriebta moteris ištrūko iš jų rankų ir pabėgo. Tai buvo bauginimo taktika. Mišioms prasidėjus, į bažnyčią ėjo ir KGB-tai, trukdytojai, kurie kunigui laikant mišias pradėjo balsiai kalbėti, sakyti "ar nepavargot jūs nuo politikavimo" ir panašiai. Bažnyčioje susirinkę pasipiktino, sakydami, "gėdykitės, trukdote mūsų mišioms". Atmosfera nebuvo šventiška. Mišioms pasibaigus, žmonės pradėjo traukti link Adomo Mickevičiau paminklo, sugiedotas tautos himnas. Visur knibždėjo milicija ir "draugovininkai", jie pradėjo žmones mušti ir bandė išsklaidyti.

Vasario 16, pradėjus temti, viena žmonių minia ėjo nuo Mickevičiaus paminklo į Gedimino aikštę, kita grupė — nuo Kryžiaus kalno į Gedimino aikštę. Susirinko pilna aikštė žmonių ir milicijos. Sugiedotas tautos himnas, milicija vėl žmones mušė ir bandė išsklaidyti. Keli buvo suimti, vėliau paleisti.

Prie Pergalės Teatro įvyko Technikumo moksleivių demonstracija. Mieste buvo iškelta daug trispalvių vėliavų, viena ilgai plevėsavo prie Radio Televizijos Komiteto. Ši vėliava buvo jaunimo taip sumaniai iškabinta, kad saugumiečiai ilgai vargo kol ją nuėmė. Vėliavas žmonės ir rankose nešė. Trispalvė buvo iškelta ir geležinkeliečių technikume, bet buvo greit nuimta. Studentai ir darbininkai Vilniuje aktyviai reiškėsi demonstracijose.

Vasario 17 d. **Terleckas ir Rogušis** (kurie ištisą praėjusią dieną buvo sulaikyti), ėjo į Rasų kapines padėti, kaip paprastai, gėles prie Basanavičiaus paminklo. Ir šią dieną kapinės buvo pilnos žmonių, taipgi milicijos ir kariuomenės.

Vilniuje gauta informacija iš Kauno, kad ten vyko aštrūs susirėmimai, apie 3000 žmonių ėjo iš Vytauto Didžiojo bažnyčios link Katedros. Kaune buvo daug suimtų.

-o-

Pabaltiečių Tarybos Biuras Strasbourge praneša:

Šibonio pranešimas iš Kauno (įkalbėtas į juostelę):

1988 m. vasario 14 d. 19 val. Kaune apie 2000 žmonių susirinko į Kauno katedrą vakarinėms pamaldoms. Po pamaldų žonės neišsiskirstė, bet pasiliko katedroje, sugiedojo "Lietuva Brangi," "Marija, Marija," ir Lietuvos himną. Po to visi organizuotai išėjo laukan. Visa katedros aikštė buvo tirštai apsupta daugybės milicininkų "draugovininkų", ir saugumiečių žiedu, švietė ant stogų pastatyti reflektoriai. Žmonės visi kartu pajudėjo link Maironio kapo padėti gėles ir susidūrtė su miliacija ir "draugovininkų" rikiuote. Minia pradėjo sklanduoti "laisvės, laisvės" ir "referendumą, referendumą", tas tęsėsi apie 10 minučių. Buvo įjungta šviesa, buvo filmuojama ir fotografuojama. Po to milicija ir KGB pradėjo žmones spausti ir mušėti. Žmonės susiėmė rankomis ir neleido jiems įsiveržti į minios vidų. Mėtė į "draugovininkus" metalinėmis tarybinėmis monetomis.

Po kurio laiko milicija nustūmė žmones šiek tiek atgal ir perdalijo minią į dalis. KGB ir milicija stengėsi sugriebti aktyviausius vyrus ir moteris ir sugrūdo juos į mašiną. Organizuoti šauksmai "laisvės" tęsėsi visą laiką. Suimtaisiais buvo pripildyti trys milicijos sunkvežimiai, kiekvienam iš jų buvo 16 žmonių, gal daugiau, gal mažiau. Mašinos viduje buvo sklanduojama "laisvės" ir ritmingai buvo daužoma iš vidaus. Šauksmas, daužymas tęsėsi mašinoms važiuojant Kauno gatvėmis. Stebėtojai plojo ir šokinėjo iš džiaugsmo. Po kurio laiko suimtieji išlaužė mašinos duris ir iššoko lauk.

Aktyvistų telefonai, kaip **Dambrausko, Rukšos, Šibonio** ir kitų buvo išjungti. Centrinis paštas buvo apsuptas milicijos. Taip pat įvyko keletas mažesnio masto susidūrimų mieste. Kai kurie žmonės padėjo gėlių prie istorinių ir tautinių paminklų ir individualiai buvo iškelta Lietuvos vėliava Dariaus ir Girėno gatvėje.

(nukelta į 4 psl.)

Popiežius Jonas Paulius II yra pasakęs: "Šių dienų pasaulio didžioji krizė yra pamiršimas aukštųjų tikslų, dėl kurių verta gyventi ir kovoti".

Prieš Velykas visose parapijose Gavėnios laiku vyksta rekolekcijos, susikaupimo dienos. Viši turėtume jose dalyvauti, susimąstyti, susitaikyti su Dievu ir artimu.

Gavėnios metu kunigai labai užimti. Lietuviai kunigai rekolekcijas atliks Putnamo vienuolyne birželio 6 - 10 dienomis. Rekolekcijoms vadovaus kun dr. Viktoras Skilandžiūnas.

Kun. Vytautas Pikturna

Kaligulos iš Egipto atvežtas obeliskas stovi Šv. Petro bazilikos aikštėje. Nuotr. kun. prof. A. Rubšio

Gavėnia ir Marijos Šventieji Metai

Pastaraisiais dešimtmečiais yra išsivysčiusi nauja socialinių mokslų šaka, vadinama "religinio gyvenimo sociologija".

Du žymūs tos srities sociologai — B. S. Rowntree ir G. R. Lavers yra parašę mokslinį veikalą: "English Life and Leisure". Tai gal pirmas plataus masto mėginimas moksliniu metodu ištirti krikščionybės įtaką mūsų laikų žmogaus kasdieniniame gyvenime ir nustatyti šių laikų religinės krizės šaknis.

Surinktais duomenimis autoriai įrodo, kad mūsų laikų žmogus pasidaro religijai svetimas dėl to, kad jis neturi laiko ar galimybės susitelkti, giliau pagalvoti. Religijos atžvilgiu žmogus tampa indiferentiškas dėl išorinių aplinkybių. Gyvenimo visos dienos prabėga tarp namų ir darbovietės, paskendus įvairiuose darbuose bei rūpesčiuose, nerandant laiko susikaupti. Su gyva gamta, kuri taip galingai kalba apie Dievą, šių laikų žmogus ypač miesto gyventojas susiduria tik retomis progomis ir tai tik paskubomis. Todėl žmogaus natūralus palinkimas į religiją nėra pilnai išsivystęs, tarsi užslopintas, ! tarsi kokį augalą be saulės, be veržlumo. Mūsų laikų religinė krizė yra ne kas kita, kaip žmogaus protavimo krizė.

Kasdienybė yra milžiniška mašinerija, kurioje žmogus palengva dyla fiziškai ir taip pat dvasiškai.

Fizinei atgaivai reikia atostogų, poilsio, pabėgimo nuo įtampos. Tačiau to nepakanka dvasinei atgaivai. Jos neteikia nei kaitri saulė, nei jūros bangos. Žmogaus vidiniam gyvenimui reikia dvasinių vertybių, kurių išorinis gyvenimas negali duoti.

Yra manančių, kad tokios dvasios vertybės yra menas, literatūra, muzika, poezija ir panašiai. Išeitų, kad žmogus, įsigiįęs daug paveikslų, muzikos plokštelių, poezijos knygų, jau gyvena pilnutinį dvasinį gyvenima. Deja taip nėra. Visos kultūrinės vertybės yra didelis žmonijos lobis, kuris betgi, palieka žmogų pusiaukelyje, neužpildo širdies gelmių, trokštančių aukštesnių dalykų.

Jei vien kultūrinės vertybės pajėgtų duoti žmogui pilnutinį gyvenimą, keltų jį į moralines aukštumas, tai šiandien turėtume gana didelės tobulybės pasiekusį žmogų. Dar niekad pasaulyje kultūrinės vertybės nebuvo taip plačiai paskleistos, taip lengvai prieinamos kaip dabar. Bet ar žmonija dabar tobulesnė? Ar ji tapo moraliniu atžvilgiu geresnė? — tiek mintytojai, tiek moralistai, tiek paprasti gyvenimo stebėtojai tvirtina priešingai. Būtina tad bent kiek laiko skirti dvasiniam atsinaujinimui.

Žmogus turi atviru žvilgsniu žvelgti į save, turi patikrinti, koks jo santykis su Dievu ir artimu. Kas kritikuoja tik kitus, pagrįstai galima teigti, kad jis niekad nėra pažvelgęs į save.

Dvasios niekas taip nepraturtina kaip tiesa, kuri rodo gyvenimo prasmę arba kaip meilė, kuri uždega širdį trokšti gero visiems.

Švenčiame Marijos garbei pašvęstus metus. Daug ką girdėjome ar skaitėme apie Marijos apsireiškimus šešiems jaunuoliams Jugoslavijoje, Medjugorje apylinkėse. Ten apsireiškianti Švč. Mergelė Marija pasakė: "žmonija turi susitaikyti su Dievu ir tarp savęs. Reikia tikėti, melstis ir išpažinti nuodėmes".

Gavėnia yra proga susikaupti ir apmąstyti Dievo Motinos Marijos prašymą.

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS ROMOJE 25

ANTANAS RUBŠYS MANHATTAN COLLEGE

Pedanijaus Sekundo atveju, daugiau negu 400 vergų buvo baustini. Visas miestas pareiškė protestą prieš tokią nuožmią neteisybę. Imperatorius Neronas ir senatas atsisakė sušvelninti įstatymą. Apie tai rašo Tacitas (**Metraščiai,** XIV, 42).

Nenuostabu, kad naujasis mokslas — Evangelija ir patraukė vergų širdis. Apaštalo Pauliaus vardas tarp jų buvo minimas su pagarba ir viltimi.

"Atiduokite visiems, ką privalote..."

Linkėjimų sąraše laiške Romiečiams apaštalas Paulius mini du krikščionių telkinius — Aristobulo ir Narcizo namų tarnus. Šie didikai, atrodo, nebuvo krikščionys, nes jų Apaštalas nesveikina (žr. Rom 16, 10 - 11). Senovės Romoje žodis familia — "šeimyna" apėmė visus namų židinio asmenis — tarnus ir vergus, o namų židinio galva buvo vadinamas **paterfamilias** — "šeimynos tėvu".

Paprasto piliečio šeimyna turėdavo apie penkioliką vergų, bet patricijai, — kaip Narcizas ir Aristobulas, — galėjo turėti šimtus. Pasak Tacito, patricijų šeimynos buvo "mišrainė iš daugelio tautų".

Kartais apaštalui Pauliui užmetama, kad jis sąmoningai telkė apie save visų kraštų visuomenines ir dvasines atmatas, norėdamas sukurstyti tarp jų maištą prieš Romos imperiją. Šis užmetimas yra perdėm paviršutiniškas.

Apaštalo Pauliaus skelbiama revoliucija — laisvė per Jėzų Kristų prašnekino kiekvieną žmogų — vergą ar senatorių, įgalindama matyti savyje orų, mylimą, amžinybei skirtą kūrinį. "Atiduokite visiems, ką privalote: kam mokestį — mokestį, kam muitą — muitą, kam baimę — baimę, kam pagarbą — pagarbą. Niekam nebūkite ką nors skolingi, išskyrus tarpusavio meilę, nes kas myli, tas įvykdo įstatymą" (Rom 13, 7 - 8). Meilė nedaro nieko pikto artimui. "Taigi meilė — įstatymo pilnatvė" (Rom 13, 10).

Apaštalas Paulius ir krikščionybė nesiekė sunaikinti Romos imperiją ar tvirkinti jos visuomenę. Priešingai, Paulius dėjo žmonijai naują pagrindą. Krikščionybės užduotis buvo pašventinti, — sukrikščioninti tautų kultūrą, duodant jai dorovinį akiratį.

Šis buvo Pauliaus siekis: "... kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys, Kas buvo sena — praėjo, štai atsirado nauja" (2 Kor 5, 17). Tiesa, Romos imperija subiro ant priekalo istorijos žaizdre. Tačiau tai nebuvo krikščionybės kaltė. Turbūt dėl to, kad Romos imperija neturėjo religijos su dorovinių akiračiu ir atsisakė priimti religiją su Dievo svajone dėl žmogaus pasaulyje.

Gyvenimas imperijos sostinėje

Kas nori pažinti Romą — šiuolaikinę ir senovinę — turi eiti per ją skersai ir išilgai bei neskubėti. Senovės likučių pilna kiekviename žingsnyje. Daug padeda senovės istorikai, rašytojai, filosofai, poetai... O ką bekalbėti apie vaizduotę, kuri archeologijos pažadinta, noriai jungia senovės likučius su senovės raštija!

Daugumai gyventojų gyvenimas senovės Romoje nebuvo nei saugus, nei malonus. Tik maža romėnų dalis gyveno viliose su sodais. Aukšti namai, siauros gatvės, stoka šviežio oro, į gatves per langus metamų šiukšlių smarvė vargino romėnus ir kenkė jų sveikatai. Be to, nuolat reikėjo bijoti gaisro!

Tiberis buvo šventa upė — dievas "tėvas" Tiberis! Kadangi šventas, tai jo dažni potvyniai nebuvo tramdomi. Paupio pelkės dažnai nešė maliarijos epidemijas.

Nuolatinis gatvių triukšmas vedė romėnus iš kantrybės. Seneka viename savo laiške skundžiasi dėl šūkavimo už langų. Naktį vežimai su sunkia važma nuo septintos vakaros iki saulėtekio baldėsi ant akmenų grindinio, o dieną sirai muzikantai bei elgetaujantys Izidės ar Kibelės kunigai tarškino savo spiegiančias vario birbynes. Nepasiturintieji nuomininkai turėjo tenkintis butu nuo gatvės pusės. Tik pasiturintieji pajėgė nuomoti butą palei peristilį — kolonuotą kiemo galeriją. Numanu, kad apaštalui Pauliui bute prie triukšmingos gatvės karštomis naktimis nebuvo perdaug poilsio.

"Romėnams romėnu, graikams graiku..."

Apaštalas Paulius sakosi, kad jis tapo romėnams romėnu, graikams graiku. Jis buvo jautrus: verkė su verkiančiais, džiaugėsi su besidžiaugiančiais. Apaštalui buvo būdinga puoselėti svetingumą (žr. Rom 12, 9 - 21).

Ir kalėjime Apaštalas nebuvo vienišas. Pats gyvenimas jam rodė, kad norint turėti draugų, reikia būti draugu kitiems. Jėzaus aukso taisyklė reiškėsi jo gyvenime: "Visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir jūs patys jiems darykite" (Mt 7, 12).

Du ypatingi apaštalo Pauliaus bendradarbiai — Morkus ir Lukas — buvo Apvaizdos brandinami Evangelijai rašyti. Įprasta Morkų sieti su Petru, o Luką — su Pauliumi. Atrodo, kad Petro šiuo metu Romoje nebuvo. Galbūt Morkus buvo apaštalo Petro atstovas prie Pauliaus?

Ilgainiui Morkus, remdamasis Petro atsiminimais, rašys pirmąją Naujojo Testamento evangeliją apie Jėzų Nazarietį, kuris buvo Mesijas mirtimi ant kryžiaus. O Lukas vėliau, sekdamas Morkaus modeliu, duos Naujajam Testamentui savo dvitomį pasakojimą: Evangeliją apie Jėzų pakeliui į mirtį ir Prisikėlimą Jeruzalėje, **Apaštalų darbų** knygą apie Bendriją pakeliui į Romą ir istoriją.

Apaštalo Pauliaus dienotvarkė

Romos naujamiestyje, vardu Eur, yra **Civiltà romana** — Romėniškoji civilizacija muziejus. Nuvažiuoti į jį labai lengva. Metro nuo Villa Lituania nuveža į Stazione Termini — geležinkelio stotį, o iš čia tuo pačiu bilietu, persėdus į kitą metro liniją, už ketvirčio valandos pasiekiamas Eur naujamiestis. Muziejus man padėjo pažinti romėnų kasdienos poreikius.

Romėnai keldavosi anksti. Sakoma, kad net imperatorius Vespasianas būdavo prie darbo stalo prieš saulėtekį. Vergas pranešdavo dienos ir net valandos pradžią. Saulei patekėjus, kitas vergas atidarydavo namų duris.

Darbus reikėdavo atlikti dienos metu, nes alyvinės lempos brangiai kainavo. Be to, jų šviesa buvo menka. O daugiau lempų uždegus, sienos pajuosdavo. Paprastai po vakarienės bet koks darbas turėjo sustoti. Žinoma, buvo ir išimčių: imperijos tarnautojai ir mokslo žmonės turėjo tenkintis alyvinių lempų šviesa.

(Bus daugiau)

15-TOJE DAILĖS PARODOJE PASIŽVALGIUS

3.—PAULIUS JURKUS

(Tąsa iš praeito numerio)

Toliau eidami per parodą, sutikokme impresyvų **Prano Lapės** darbą, kuris yra pranciškonų spaustuvės kolekcijoje. Darbas — Pajūrio motyvai, labai originaliai suprastas, atliktas su dideliu temperamentu. Akmenys ir akmenys, apaugę jūros kriauklelėmis, žolėmis, bangų likučiais, jūros išnašos pavaizduotos savita technika. Dailininkas Pranas Lapė visada stebina savo kūrybiniu mostu, savo formų bei linijų grakštumu.

Kaip žinome, dailininkas gyvena Maino valstijoje, apie 100 mylių į šiaurę nuo Kennebunkporto, prie pat jūros kranto. Mėgsta žvejoti, todėl ir įsisavino jūros temą.

Eleonora Marčiulionienė, gyvenanti Chicagoje, yra subtili keramikė — skulptorė. Jos darbai pasižymi išradingumu. Ji sukuria reljefinius skulptūrinius paveikslus, kuriuos išdeginusi kaip keramikos darbus, glazuruoja. Tokie jos paveikslai turi nutapytus horizontus, pirmame plane figūras. Čia iš Adomo Galdiko gelerijos buvo išstatyta jos Madona, žaismingas ir puikus darbas. New Yorko lietuviams ji mažai pažįstama. Būtų gera, kad kas nors imtųsi iniciatyvos ir surengtų jos darbų parodą.

Antanas Mončys mum mažiausiai pažįstamas. Jis gyvena Paryžiuje. Skulptorius, savo laiku ten plačiai pasireiškęs. Jo kūryba moderni. Motyvai paimti iš gamtos ir savitai interpretuojami. Tokiu būdu susikuria jis savo stiliu — ekspresionistinį abstraktą. Parodoje buvo išstatyta medžio skulptūra — Žydėjimas. Kūrinys buvo paimtas iš Adomo Galdiko galerijos, kurioje dar yra keletas kitų jo darbų.

Giedrė Montvilienė, gyvenanti New Yorko kaimynystėje, Connecticuto valstijoje, mum yra pažįstama iš ankstesnių parodų. Ji dirba spalvotais pieštukais ir aliejumi. Ji yra šiuolaikinio realizmo novatorė su surrealistine nuotaika. Labai tiksliai ji nutapo detales, pavyzdžiui, lentą, kur pakabintos fotografijos, įvairūs daiktai. Darbai atbaigti labai kruopščiai, atbaigtos ir miniatūrinės dalys.

Šioje parodoje buvo trys jos darbai, du aliejiniai ir vienas spalvoti pieštukai. Šitame paveiksle ji vaizdavo vėjo paliestas vėliavas. Ir kiek reikia darbo taip švariai nuspalvinti. Atrodo, kad tai būtų spalvota litografija.

Viktoras Petravičius, gyvenąs prie Chicagos, yra dailininkas ir grafikas, pilnas nerimo, kartais net chaotiškas. Šiuolaikiniai darbai yra perkrauti.

Adomo Galdiko galerija Kultūros Židinyje.

Anksčiau Petravičius toks nebuvo. Jis tapė ir grafikos darbus kūrė, išeidamas iš liaudies meno ištakų. Apie 1950 metus pranciškonai įsigijo jo keturius darbus, nutapytus ant šilko. Visi jie religinės tematikos, sukurti tame pačiame stiliuje, gausiai ornamentuoti, primena lietuvių liaudies meno ornamentiką. Dabar ši jo tapyba jau mum nebežinoma ir nepažįstama. Jai prisiminti parodoje ir buvo iškabintas Nukryžiavimas.

Jonas Rūtenis, dabar gyvenąs Cape Code, nuolatinis šių parodų dalyvis, daug prisidėjęs prie jų organizavimo, eksponavimo, dirba akriliniais dažais. Didesnė jo darbų dalis yra šiek tiek suabstraktinti gėlių ar medžių motyvai. Šioje parodoje išstatytas paveikslas, atliktas gana švaria technika, vaizdavo pamiškės idilę.

Agis Šalpukas, gyvenąs New Yorko artumoje, jau kelintą kartą dalyvauja šiose parodose ir kas kartą daro didelę pažangą. Parodoje buvo išstatyti trys paveikslai Maino pajūrio motyvais. Darbas "Nuo saulės" gavo net premiją, kurios mecenatas buvo LB Bushwicko apylinkė (pirm. Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.)

Zenonas Ūselis, gyvenąs New Yorke, dalyvavęs daugelyje šios rūšies parodų, yra pamėgęs pastelės techniką. Jis dažniausiai kuria simbolinius kūrinius. Pasirinkęs kokį gamtos motyvą, jo nenutapo realiai, bet jį palenkia savo simbolistinei minčiai. Mėgsta tamsų dramatinį foną, kuris ir sustiprina jo spalvų žėrėjimą. Šioje parodoje buvo išstatęs tris savo kūrinius — pasteles.

Irena Vakselytė-Nemickienė, gyvenanti Long Islande, N.Y. prieš keletą metų dalyvavo šiose parodose. Paskui buvo pasitraukusi. Dabar vėl sugrįžo, sugrįžo ir padidėjusi, paūgėjusi. Ji dirba akriliniais dažais, deda juos plonai, ir atrodo kad tai akvarelės. Taip darė ir anksčiau. Dabar kur kas geriau, darbai subalansuoti, geriau apvaldyta technika, pagauta gamtos nuotaika. Vaizduoja gamtą — pavasarį ir žiemą. Darbai atlikti su polėkiu.

Adolfas Valeška, gyveną prie Chicagos, New Yorke mažai žinomas. Žinomas, kad toks dailininkas yra, bet vargiai kas buvo matęs jo originalų. Vienuolyno kolekcijose ir šioje aplinkoje yra bent keletas jo darbų, dalis jų sukurta dar Vokietijoje pokario metais, dalis sukurta Amerikoje. Jis vėliau perėjo į bažnytinį meną, dekoravo bažnyčias, tapybą nustūmė į antrąjį planą. Šioje parodoje išstatytas tik vienas paveikslas — naturmortas buvo iš jo ankstyvesniojo perijodo, kai dailininkas jau kėlėsi iš Vokietijos į New Yorką. A. Valeška yra geras tapytojas, nenuobodus. Gamtą interpretuoja gana laisvai, stengdamasis išgauti kuo sodresnį koloritą. Darbas buvo paimtas iš Adomo Galdiko galerijos.

Petras Vaškys, skulptorius, gyvenąs prie Philadelphijos, uolus šių parodų dalyvis, talkininkas, atvežė tikrai įspūdingą skulptūrą. Ji pavadinta abstraktu, bet joje lengvai galima atsekti motyvus, paimtus iš gamtos. Skulptūra išdeginta iš šamoto, iš ugniai atsparaus molio. Kūrinys buvo vienas iš gražiausių šios parodos papuošalų.

Viktoras Vizgirda gyvena Cape Code, plataus miesto tapytojas, ekspresionistas. Jis dirba akriliniais dažais, sodriai juos dėdamas. Dabartinė jo kūryba yra tamsaus kolorito, kur spalvingumas blėsta, užleisdamas vietą formų ritmui. Šiai parodai buvo parinkti jo 2 darbai, sukurti prieš kokią 35 metus. Tada jis dar buvo labai spalvingas, spalva tiesiog žėrėjo. V. Vizgirda tapo daugiausia tik gamtos motyvus. Ir čia buvo iš jo ankstyvesnės tapybos laikų du darbai — peisažas ir gamtovaizdis prie Bostono. Nutapyta labai sodriai.

Marija Žukauskienė gyvena Woodhavene ir yra nuolatinė šių parodų dalyvė, dirba tik su aliejiniais dažais, dažniausiai naudodama tapybinį peilį. Ji tapo gamtą — gėles, medžius, miesto motyvus. Šioje parodoje buvo išstatyti keturi jos darbai. Tapo ji impresionistiškai, nepaisydama detalių, o ieškodama tik bendros išraiškos ir įspūdžio. Nestinga jai ir kūrybinio polėkio, fantazijos. Toks buvo jos paveikslas — Atspindžiai.

Belieka dabar pakalbėti apie tuos dailininkus, kurių darbus čia matėme pirmą kartą ir kurie darbai visi sukurti Lietuvoje dabartiniais laikais.

(Bus daugiau)

PAPILDOMOS ŽINIOS APIE IŠKILMES VILNIUJE IR KAUNE

(atkelta iš 3 psl.)

Seka Onos Virginijos Šibonienės parodymai kaip ji buvo suimta (perskaityta jos vyro, Mindaugo Šibonio):

1988 vasario 16 aš buvau Katedroje pasimelsti. Po mišių išėjau į gatvę, kur pamačiau kaip šeši "draugovininkai" mušė vieną jaunuolį, pervertė ant žemės, tempė už plaukų ir mušė. Tada pradėjau šaukti, kad nemuštų, ir puoliau ginti. Ir nepajutau kaip atsidūriau mašinoje. Mickevičiaus gatvėje aš pamačiau, kad visi iššoko iš mašinos, ir pati iššokau. Tada du milicininkai mane puolė ir vienas spyrė man į pilvą ir suplėšė paltą. Liko šeši žmonės mašinoje, devyni pabėgo, liko šeši. Kai kurių pavardės: **Kulbokas Linas, Ražas Borisas, Rudžionienė Janina,** ir aš, **Šibonienė,** du nepilnamečiai, vienas iš jų trečios grupės invalidas. Mus atvežė į Lenino rajono vidaus reikalų skyrių. Čia aš pirmiausia paprašiau pasakyti pavardę to pareigūno kuris spyrė man į pilvą. Bet jis pabėgo ir nieks man nieko nepasakė. Vėliau budintis surašė visų pavardes, padarė kratą, iškratė visus ir uždarė į kameras, nė nepaaiškinęs kodėl mus suėmė. Po gerų dviejų valandų mus išvedė vėl, pasodino į mašiną ir nuvežė į Daukšos 10, tai yra Požėlos rajono vidaus reikalų skyrių. Ten tardė ir liepė man pasirašyti paaiškinimą, dar fotografavo. Vienas didelis storas milicininkas ėmė šaukti ant manęs, kad ištraukčiau rankas iš kišenių, ir t.t., ir įvairiais necenzūruotais žodžiais koliojo. Vėliau liepė pasirašyti protokolą, kur aš prisipažįstu, kad dalyvavau demonstracijoje ir norėjo, kad pasirašyčiau neskaičiusi, bet aš nepasirašiau. Apie 4 val. ryto, visą tą laiką aš praleidau Požėlos rajono vidaus reikalų skyriuje. 1988 m. vasario 17 d. 4 v. ryto mus nuvežė į Kauno miesto milicijos valdybą ir nuėmė visus papuošalus, atėmė pasą, ir patalpino į kamerą. Čia prabuvau dara 6 - 7 valandas. Po to išvežė į teismą. Teisme prabuvau tą dieną apie 2 valandas. Mus po vieną tardė ir teisė. Du prižiūrėtojai mus visus lydėjo, vienas buvo labai nemandagus, grąsino, kad mane įmes į karcerį. Prieš pradedant teismą, vienas KGB nuėjo vienas pas teisėją ir kaip įmanoma neigiamai mane apibūdino. Teisme buvo vienas pareigūnas, vienas teisėjas, kuris tuo pačių spausdino mašinėle ir perskaitė man parodymus dviejų liudininkų, kurių man net pavardžių nepaskė. Kad aš auginu du nepilnamečius vaikus, man paskyrė gan švelnią bausmę — 5 paras laisvės atėmimo. Paklaustas pavardės, man neatsakė, tas pareigūnas pasiskubino mane greičiau įstumti į mano kamerą. Šalia mano kameros buvo kita kamera, kurioje buvo Avižienis Egidijus, kad už nieką jis nuteistas 15 parų laisvės atėmimu jis labai pergyveno. Jis buvo nuteistas, kad fotografavo. Po to pati mačiau kaip ten...mušė Avižienį, vėliau jį įmetė į mašiną pusiau nurengtą. Toliau mane ir visus kitus nuvežė atgal į Kauno miesto vidaus reikalų skyrių ir vėl sukišo į kamerą. Po 2 - 3 valandų man liepė išeiti ir plauti grindis, valyti dulkes. Taip aš sutvarkiau du kabinetus..

Po to mane ir dar tris vyrukus nuvedė į antrą aukštą ir belipant laiptais Ražas Borisas pasakė, kad numato bado streiką jeigu jo nepaleis. Nors aš pasakiau prižiūrėtojui, kad jis nevalgys, tai pasakė, kad per prievartą supils valgį. Vėliau man grąžino daiktus ir liepė dėkoti mano vyrui už išvadavimą, pasirodė, kad bausmę pakeitė ir nutarė ieškoti iš manęs 50 rublių baudą.

Pavardės (suimtųjų), kiek kas gavo: Ražas Borisas — 12 parų; Kulbokas Linas — 12 parų; Rudžionienė Janina — neaišku; Avižienis Egidijus — 15 parų; Jurgelevičius Vytas — neaišku; Gučiūnas Antanas — neaišku; Grinevičius Raimondas — 10 parų; Gradauskas (?) — 10 parų; Bendoraitis Vidmantas — neaišku.

Čia tik tie žmonės, kuriuos ji sugebėjo atsiminti, bet buvo jų ir daugiau. **(Elta)**

LIETUVIO ARCHITEKTO LAIMĖJIMAI

Lietuvis stato 340 butų namus ant aukščiausio kalno Paterson, N.J.

Vytautas Paulius su savo partneriais jau yra pastatęs didelį kiekį tų namų Garret kalno viršūnėje Patersone. Modeliai jau užbaigti, ir klijentai gali pasirinkti pagal savo kišenę ir reikalavimus.

Jau 120 butų parduota. Mažiausias butas turi 1340 kvadratinių pėdų plotą. Tokiame bute yra salonas, valgomasis, du miegamieji, dvi vonios, virtuvė ir sandėliukas. Kitas po to einąs butas turi tiek pat kambarių, bet jo gyvenamas plotas 20 pėdų didesnis. Šiuos du butus galima gauti pirmame arba antrame aukšte.

Trečios rūšies butas yra 1725 kvadratinių pėdų, turi tiek pat kambarių, kaip ir pirmieji, tik dar yra galerija — loft. Kainos tų butų yra 155,000 - 180,000 dol.

Trečiojo buto salonas yra daug puošnesnis, jo lubas puošia langai stoge. Tai sudaro labai jaukų vaizdą.

Visose virtuvėse yra europietiško stiliaus spintelės, šaldytuvas, krosnis, "micro oven" ir maisto likučių sumalimo mašina. Visuose butuose yra centrinis šildymas ir šaldymas. Be to, didžiausias butas aprūpintas ir centrine siurbliavimo sistema. Kiekvienas butas turi gerai apšviestą vietą dviem mašinom pastatyti. Visa aplinka išmarginta krūmais ir žole.

Būtų užbaigimo medžiaga yra gera. Langai ir durys yra Anderson firmos, vieni iš aukščiausios kokybės Amerikoje. Pats darbas kruopščiai atliktas ir detaliai užbaigtas. Rėmų sujungimai be plyšių ir tiesūs. Kiek teko matyti šios rūšies statybas, šį sudarė geriausią įspūdį savo išplanavimu, detalių išbaigimu ir medžiagos kokybe.

Kiek toliau nuo gyvenamų namų stovės trys dideli įstaigų pastatai, o dar toliau ant kalno krašto išaugs viešbutis. Tas kalnas buvo nenaudojama uola su įvairiais iškyšuliais. Paulių žentas su būriu žmonių sprogdino uolą, kad padarytų paviršių gyvenamą. Tuos akmenis panaudojo sienų ir kelių statybai, o sumaltus akmenis panaudojo cemento gamybai ir kitiems projektams.

Garret kalnas yra geroje susisiekimo vietoje, tarp trijų didžiųjų New Jersey greitkelių — 80, 46 ir Garden State Parkway. Iš čia Kultūros Židinį mašina galima pasiekti per 45 minutes, o Lincoln tunelį per 20 minučių. Apsipirkimo dideli centrai bus lengvai mašina pasiekiami per 5 - 15 minučių. Reikia tikėtis, kad atsiras ir autobusai, nes čia apsigyvens labai daug žmonių.

Žiemą, kai buvo atidaromas šis projektas, Patersono miesto burmistras Frank K. Greivas labai įvertino jį, nes miestui duoda naujų darbų ir pajamų, o žmonėms butų prieinama kaina. Iš nenaudojamos uolos gabalo išaugs naujas miestas kalno viršūnėje. Šis miestas lyg kokia tvirtovė puoš visą aplinką.

Tokio masto statyba pirma šioje apylinkėje: 340 butų condominiumas, trys dideli įstaigų pastatai, per 10 aukštų viešbutis ir didelis miesto namo projektas. Statyba užtruks keliolika metų.

Šalia Garret kalno projekto Paulius stato Coca Cola korporacijos proceso ir pilstymo fabriką New Yorko valstijoje. Taip pat ir kitose vietose auga jo pramonės ir įstaigų pastatai.

Išaugus bendrovei, prieš kelerius metus savo organizaciją praplėtė, įtraukdamas Alfredą Puzarauską, buvusį Commonwealth Nations atstovą prie Jungtinių Tautų, ir buvusį Patersono burmistrą Pat Grammer. Šalia šių žmonių bendrovėje dirba žmona, buvusi Kulytė, sūnus architektas Raimundas, inžinierių, braižytojų, įstaigos tarnautojų, statybos įvairių specialistų. Garret kalno planavime dalyvavo dar architektai Algis Žukauskas ir Algis Brazinskas.

Bronė ir Vytas Pauliai yra aktyvūs Šv. Kazimiero liet. parapijos Patersone nariai. Kai parapija šventė 75 metų jubiliejų, Raimundas paruošė bažnyčios pagražinimo planą, Paulius savo lėšomis perdažė bažnyčią, sudėjo naujus kilimus į visą bažnyčią ir keturias priekines duris. Taip pat Pauliai dalyvauja ir lietuviškoje veikloje.

j.r.

Garret kalne prie Patersono, N.J., statomas didžiulis daugiabutis namas, kurį sudarys tokie namai. Stato Vytautas Paulius su grupe talkininkų.

GERA ŽINIA, JEI PLANUOJATE APLANKYTI LIETUVĄ 1988 METAIS

MŪSŲ EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

LI-881
15 dienų Lietuvoje + 2 dienos Maskvoje
Išvykstame gegužės mėn. 24 d. Grįžtame birželio mėn. 11 d. 1988

10 dienų Lietuvoje + 2 dienos Maskvoje

	LI-882	LI-883	LI-884	LI-885
Išvykstame	birželio 14	liepos 12	rugpj. 16	rugsėj 06
Grįžtame	birželio 28	liepos 26	rugpj. 30	rugsėj. 20

Rezervacijos priimamos dabar imokant $200 asmeniui. Vietų skaičius ribotas. Prašome rezervuoti iš anksto.

DAUGIAU GERŲ ŽINIŲ...
Jei norite pasikviesti gimines iš Lietuvos aplankyti JAV, mes galime padėti su formalumų detalėmis.

Informacijai skambinkite arba rašykite:

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS, INC.
A DIVISION OF ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC.
501 FIFTH AVENUE, SUITE 1605
NEW YORK, NY 10017
TELEPHONE: (212) 972-0200
"TOLL FREE" numeris (jei ne New York valstijoje) (800) 835-6688

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktis New Yorke buvo paminėta vasario 21 pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir iškilminga akademija Kultūros Židinyje.

Pamaldos bažnyčioje

Pamaldos Apreiškimo lietuvių parapijoks bažnyčioje buvo 11 val. Kaip dera, žmonių prisirinko pilna bažnyčia. Mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis, vikaras kun. Danielius Staniškis ir Liet. Religinės Šalpos direktorius kun. Kazimieras Pugevičius. Gražų pamokslą pasakė vyskupas. Mišių metu giedojo tos parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Mišias giedojo lotyniškai. Pagiedojo ir J. Dambrausko "Maldą už tėvynę", pabaigoje sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai ir Marija, Marija.

Po komunijos žodį tarė ir Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

Pietūs Židiny

Po pamaldų dauguma parvažiavo į Kultūros Židinį, kur V. Steponio rūpesčiu buvo suorganizuoti lietuviški pietūs. Apatinė salė buvo pilna. Čia jie pietavo, šnekučiavosi, kol prasidėjo minėjimo programa.

Akademinė dalis

Akademinė minėjimo dalis pradėta 3 val., su 10 minučių pavėlavimu. Įžangos žodį tarė dabartinis New Yorko Alto pirmininkas Vacys Steponis, tolimesnei programai vadovauti pakvietė Astrą Bilerienę, kuri gražiai valdė abi kalbas — lietuvių ir anglų. Buvo pasipuošus spalvingu tautiniu kostiumu.

Šauliai įnešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas. sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, sukalbėjo poetiniu stiliumi parašytą invokaciją.

Supažindimas su svečiais

Programos vadovė perskaitė nepriklausomybės atstatymo aktą ir toliau supažindino su garbės svečiais. Valstijos atstovas Frederick Schmidt pasivėlino, jis tik gale perskaitė N.Y. gubernatoriaus Mario M. Cuomo proklamaciją. Miesto tarybos narys Walter Ward, perskaitė miesto tarybos ir miesto burmistro rezoliuciją. Taip pat neatvyko N.Y. senatorius Martin Knorr. Valstijos rūmų rezoliuciją perskaitė Peter Wytenus.

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis savo žodyje pabrėžė, kad vasario 16 yra pati svarbiausia šventė lietuvių tautos istorijoje. Pirmą kartą savoje valstybėje panaudota lietuvių kalba. Dėkojo visiems, kurie remia lietuviškus reikalus kovoje dėl nepriklausomybės atstatymo.

Angliškai kalbėdamas Lietuvos draugams amerikiečiams, jis priminė Ribbentropo-Molotovo sutartį, kaip Lietuva buvo slaptai išduota ir pasmerkta žūti. Nežiūrint bet kokių aplinkybių, Lietuva turi būti vėl laisva.

Pirmoji dalis užbaigta tautiniais šokiais. New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis atliko: suktutę, oželį, landytinį. Ansambliui vadovauja Jadvyga Matulaitienė.

Pirmoji dalis užtruko nepilną valandą.

Paskaita

Po ilgokos pertraukos buvo paskaita, kurią skaitė svečias iš Venecuelos dr. Vytautas Dambrava.

Jis kalbėjo populiariai, prisitaikydamas prie auditorijos, kalbėjo su ekspresija, pabrėždamas, išryškindamas savo minčių svarbiausias vietas. Todėl jo kalbos klausytis buvo malonu.

Apžvelgęs dabartinę padėtį, kaip plėtėsi Sovietų imperija, jis nurodė keletą sumanymų, ko reikėtų griebtis Lietuvos išlaisvinimo byloje. Reikią sukurti politinę doktriną, kuri nustatytų mūsų santykius su tauta. Reikią sušaukti visuotiną išeivijos seimą, kuris ir suformuotų tą politinę doktriną. Reikią plėsti informaciją apie Lietuvą.

Paskaitą baigė pabrėždamas maldos galią ir ragindamas visus daugiau melstis ir melstis.

Publika jo kalbą sutiko šiltai ir palydėjo ilgais plojimais.

Dr. Vytautas Dambrava iš Venecuelos skaito paskaitą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 22 Kultūros Židinyje, New Yorke. Nuotr. L. Tamošaičio

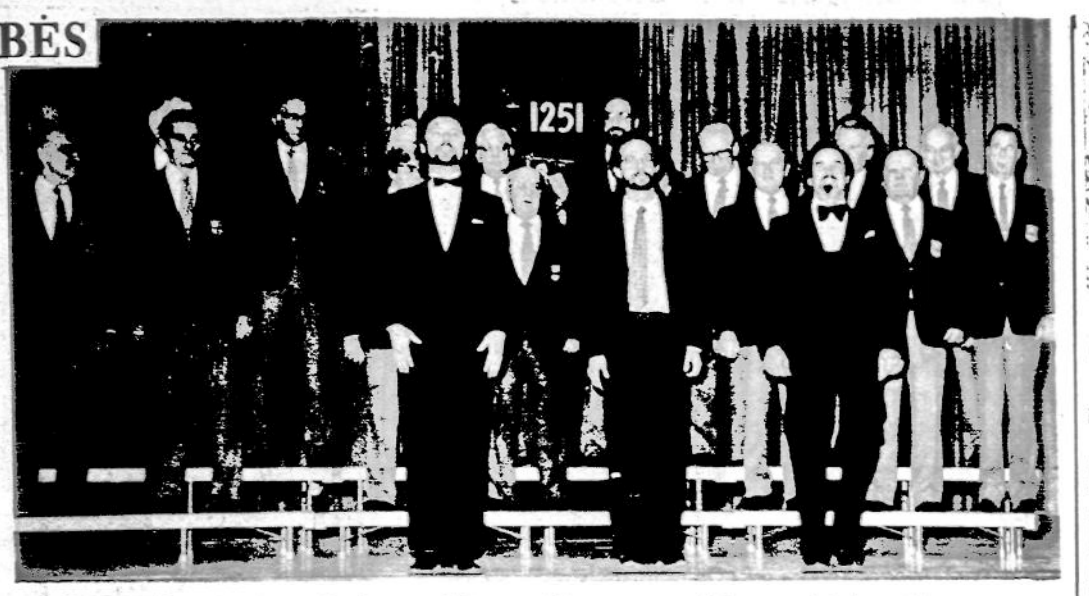

New Yorko vyrų choras Perkūnas, dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės šventėje vasario 21 Kultūros Židinyje. Chorui vadovauja Viktoras Ralys (stovi viduryje), taip pat dažnai pagelbsti ir Vytautas Daugirdas (stovi dešinėje). Nuotr. L. Tamošaičio

Perkūno choro dainos

Nors ir sumažėjęs Perkūno choras, bet gražiai pasirodė šiame koncerte. Choras atliko: Šviesią naktį — J. Švedo, Ramovėnų maršą — A. Račiūno, Kur banguoja Nemunėlis — J. Švedo, Pražydo jasminai po langu — partizanų daina, Į kovą — A. Račiūno ir Jūreivių maršą — V. Paulausko.

Chorai dirigavo Viktoras Ralys, o dainai Į kovą — Vytautas Daugirdas.

Rezoliucija

Choras buvo šiltai sutiktas, bet nebisavo, nors publika nesigailėjo plojimų.

Vadovaujanti programai Astra Bilerienė anglų kalba paskaitė paruoštas rezoliucijas, kurios lietė aktualiausius dabarties lietuviškus reikalus ir Lietuvos išlaisvinimą. Po rezoliucijų priėmimo buvo prisiminta Maironio mokykla.

Dovana mokyklai

Jau kelinti metai iš eilės, kaip tokiame minėjime įteikiamas JAV LB Švietimo Tarybos čekis Maironio lituanistinei mokyklai. Siekdamas populiarumo, Lietuvių Fondas ir prašė kad čekis būtų įteiktas šiame minėjime. Čekį įteikti pavedė LB NY apygardos pirmininkui Aleksandrui Vakseliui.

Į sceną ir buvo pakviestas LB NY apygardos pirmininkas A. Vakselis ir dabartinis mokyklos administratorius Pranas Gvildys. Perskaitęs raštą, pirmininkas ir įteikė 1000 dol. čekį P. Gvildžiui, kuris padėkojo L. Fondui ir Švietimo Tarybai, kad neužmiršo Maironio lituanistinės mokyklos.

Šoka Tryptinis

Programa užbaigta Tryptinio ansamblio atliktais šokiais. Jie pašoko tabalą, blezdingėlę, audėjėlę.

Perkūno choro dirigentas Viktoras Ralys diriguoja chorui vasario 21 Kultūros Židinyje, kada buvo minima Lietuvos nepriklausomybės šventė. Nuotr. V. Maželio

Ansamblio vadovė Jadvyga Matulaitienė įvesdavo į kiekvieną šokį su poetiniu žodžiu. Jis buvo perskaitytas per garsiakalbį.

Grupė yra atsinaujinusi, atėjo daug jaunimo, kuris rengiasi dalyvauti tautinių šokių šventėje Toronte.

Pabaigoje jaunimas suėjo į sceną ir sustojo aplink. Tada buvo apdovanota ansamblio vadovė J. Matulaitienė gėlėm, pakviestas į sceną pirmininkas Vacys Steponis padėkojo visiem prisidėjusiem prie šio minėjimo.

Scena buvo šventiškai papuošta. Buvo pakabinta Česlovo Janušo piešta Vytis, o visa kita buvo dekoruota Pauliaus Jurkaus.

Minėjimas užtruko tik tris valandas, žmonių atsilankė apie 300. Aukų surinkta 5540 dol., įskaitant ir įėjimo aukas. Kam jos paskirstytos, paskelbs pati N. Y. Amerikos Lietuvių Taryba. (p.j.)

NAUJI MUZIKOS LEIDINIAI

Kompozitorius Juozas Stankūnas išleido savo kūrinių tris sąsiuvinius:

1. Lietuvių liaudies dainos, specialiai aranžeruotos soliniam dainavimui su skirtingos formos fortepijono palyda kiekvienai dainai.

2. Chorams dainos — platesnio žanro dainos, sudėtingesnė rašyba, turtingesnė harmonija, laisvesnis balsų išdėstymas.

3. Dainų gijos — On Strings of Song. Šiame rinkiny yra dainos solistams lietuvių ir anglų kalba, pasižymi drąsesniu fortepijono naudojimu, savita ir skirtinga ritmine traktuote, puošnia harmonija, prisitaikant dainos būdui bei charakteriui.

Kiekvienas rinkinys turi dvidešimt numerių.

Šiuos leidinius galima gauti:

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 arba pas autorių — Juozą Stankūną, 1043 Applegate Ave., Elizabeth, N.J. 07202.

Kiekvienos knygos kaina su persiuntimu — 3 dol.

VĖL 15 DIENŲ LIETUVOJE!

1987 m. mūsų kelionių agentūra pirmoji vežė Amerikos lietuvius į Lietuvą 15 dienų. Keliavę su ta ekskursija, kaip ir visi tie, kurie per beveik 30 metų naudojosi AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU patarnavimu važiuojant į Lietuvą, gali paliudyti, kaip gerai ir organizuotai tvarkomos mūsų kelionės. Šįmet mūsų kelionių agentūrai vėl leista organizuoti 15 dienų keliones į Lietuvą. Tokių grupių 1988 m. turėsime net keturias. Vykstantys jų sudėtyje turės galimybę lankyti gimtas vietas, praleisti ne vieną dieną pas gimines ir artimuosius. Kaip visada — garantuojame įdomią programą ir gerą aptarnavimą.

1988 metų 15 dienų kelionės į Lietuvą:
1. Gegužės 24 d. 2. Birželio 20 d. 3. Rugpjūčio 8 d. 4. Rugsėjo 6 d.

1988 metų 10 dienų kelionės į Lietuvą:
1. Birželio 14 d. 2. Liepos 5 d. 3. Liepos 12 d. 4. Rugpjūčio 16 d. 5. Rugpjūčio 29 d. 6. Rugsėjo 27 d. 7. Spalio 4 d.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU grupės naudosis Pan American, Finnair, Swissair oro linijomis, bus apsistojama patogiuose viešbučiuose Vilniuje, Maskvoje ir kituose Europos miestuose.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus, daro vykstančių į Lietuvą pasų ir vizų nuotraukas. Perkame giminėms Lietuvoje automobilius, tvarkome palikimus.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU primena, kad vietų skaičius grupėse ribotas. Prašome paskubėti užsisakyti keliones.

Dėl registracijos ir informacijų skambinkite **1-312-238-9787** arba užeikite (rašykite) **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.**

APLANKYKIME GRAŽIUOSIUS AMERIKOS VAKARUS

Grand Canyon — Zion National Park — Mount Rushmore ir daug kitų Las Vegas, Arizona, Utah, Wyoming, So. Dakota, Denver.

Rugpjūčio 16 - 28 d.d.

Kaina iš New Yorko $1,449. Įsiskaito kelionė lėktuvu, autobusai, viešbučiai, maistas kiekvieną dieną, palydovai, bagažų nešiojimas, mokesčiai ir kt.

Iš kitų miestų kaina bus kiek skirtinga. Įmokėjus $100 agentūrai VYTIS iki balandžio 17 d. kaina garantuota.

-o-

Kelionė iš New Yorko į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ Hamiltone, Kanadoj liepos 1 - 4 d.d.

Kaina — $267. Įsiskaito kelionė autobusu, Sheraton viešbutis 3 naktis, šokių šventės bilietas, ekskursija į Niagara krioklius, susipažinimo vakaras ir vakarienė.

Registruotis su $50 įmokėjimu pas Marytę Šalinskienę 84 - 02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. tel. (718) 296 - 2244 arba agentūroje

VYTIS Travel
2129 KNAPP ST. BROOKLYN N.Y. 11229
TEL. 718 - 769-3300

IŠ VISUR

— **Lietuvių Fondas,** dėkodamas už LF idėjos skleidimą ir paramą telkiant kapitalą, žinodamas lietuviškos spaudos nelengvas leidimo sąlygas, iš 1987 metų pelno paskyrė paramą spaudai paremti. Per Alę Steponavičienę, valdybos sekretorę ir reikalų vedėją, Darbininkas gavo 1000 dol. čekį. Darbininko leidėjai, administracija ir redakcija Lietuvių Fondui už paramą nuoširdžiai dėkoja.

— **JAV LB Kultūros tarybos ir Lietuvių Žurnalistų sąjungos** sudaryta 1987 m. žurnalisto premijos komisija iš pirmininko kun. Juozo Vaišnio, sekretoriaus Broniaus Juodelio, narių: Česlovo Grincevičiaus, Adolfo Merkelio ir Juozo Šlajaus vasario 22 d. posėdyje balsų dauguma paskyrė $1,000.00 premiją "Draugo" redaktoriui kun. Pranui Garšvai už ilgametį, sėkmingą žurnalistinį darbą. Premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas. Premija bus įteikta gegužės 15 d. Los Angeles VIII-je premijų šventėje.

— **JAV Lietuvių Kunigų Vienybė** organizuoja kunigams rekolekcijas kurios įvyks birželio 6 - 10 Putname, lietuvaičių seselių vienuolyno patalpose. Rekolekcijoms vadovauti sutiko kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas iš Kanados. Kunigai, norį rekolekcijose dalyvauti, prašomi iš anksto pranešti kun. dr. V. Cukurui, Rt. 21, I.C.C., Putnam, Conn. 06260.

— **Kun. Rapolas Krasauskas,** Putnam, Conn., turėjo pergyventi rimtą tulžies operaciją. Dabar pradeda atsigauti ir eina savo pareigas.

— **Putnamo seselių rėmėjų** metinė vakarienė Chicagoje įvyks balandžio 24 Jaunimo Centre.

— **Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos** 20-tasis seimas įvyks gegužės 20 - 23 Daytona Beach, Fla.

— **Š. Amerikos Lietuvių 38-osios Sporto žaidynės** įvyks balandžio 30 — gegužės 1 Chicagoje.

— **JAV lietuvių kunigų seimas** šiemet įvyks liepos 27 - 28 Washingtone, D.C.

— **Lietuvių Bendruomenės** tarybos suvažiavimas 1988 metais įvyks Chicagoje.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** V. F. Beliajus, Denver, Colo., F. Brodskis, Brooklyn, N.Y. Užsakė kitiems W. Rodgers, Brooklyn, N.Y. — L. Rodgers, Hackett, Ark., P. Ąžuolas, Woodhaven, N.Y. — V. Skuodžiui, Chicago, Ill., S. Rudys, Worcester, Mass. — J. Runkus, Putnam, Conn. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

BALTIC TOURS

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
21 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — $2,459
Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,459
Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — $2,459
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 15 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija
Kelionė 526 — gegužės 26 — birželio 14 — $2,279
Vilniuje 16 naktų, Maskvoj 1, Ziuriche 1

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Baltijos valstybės, Suomija, Rusija
Kelionė 620 — birželio 20 — liepos 9 — $2,649
Jaunimo grupės kelionė — Gaudeamus — universiteto studentų festivalis, Vilnius, liepos 1-3, Helsinky 1, M/S George Ots iki Tallino, Talline 2 naktys, Rygoj 2, Vilniuj 11, Leningrade 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — $2,769

Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,769
Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinki, Helsinky 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 26 — $1,949
Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — $2,049
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Waršuvoje 2, Ziuriche 1

16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
16 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 555 — gegužės 10 - 25 — $1,899
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 8, Varšuvoje 1, Krokuvoj 2, Varšuvoj 1, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinkyje 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — $1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
15 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
13 dienų — Lietuva
Kelionė 512 — gegužės 12 - 24 — $1,869
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — $1,969
Vilniuje 11 naktų

13 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
13 dienų — Lietuva, Rusija
Kelionė 516 — gegužės 16 - 28 — $1,969
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2,

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva
Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — $1,729

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

MARCH 12, 1988

BALTIC

TOURNAMENT
Randolph Jr. High School
Randolph, Mass.
8:30 A.M.

VOLLEYBALL

DINNER/DANCE
Latvian Lutheran Church Hall
Brookline, Mass.
8:00 P.M., $12.00

AND

BALL

IN BOSTON

For more info. contact
Nils Melngailis (617) 965-4797

G.T. INTERNATIONAL, INC.
RŪTA PAUPERIENĖ, ĮSTAIGOS VEDĖJA

GT INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA **Pietų Amerika** 5 d. Rio, 1 Iguassu Falls, 4 Buenos Aires balandžio 7-18. Kaina iš Miami $1,458.00.
Nr. 8801 **Lietuva** 15 d., Maskva 2 d., gegužės 16-birželio 3. N.Y. $2,150.00; Chicago $2,215.00.
Nr. 8802/F **Lietuva** 10 d.; Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29. N.Y. $2,085.00; Chicago $2,195.00.
Nr. 8803/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.
Nr. 8806/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18-rugpjūčio 3. N.Y. $2,085.00; Chicago $2,195.00.
Nr. 8807/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.
Nr. 8808/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15-31. N.Y. $2,085.00; Chicago $2,195.00.
Nr. 8809/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.
Nr. 8810/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktobs 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. $2,349.00; Chicago $2,435.00.
Nr. 8811/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2, rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00
Nr. 8804/BAL **Pabaltijis:** Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 2 d. ir 2 d. laive, liepos 10-25. Kaina bus pranešta vėliau.

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.
G. T. International padeda sutvarkyti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoji?

2 SAVAIČIŲ EKSKURSIJA Į PIETŲ AMERIKĄ

Bus aplankyta Buenos Aires, Iguassu kriokliai, Rio De Janeiro ir Sao Paulo. Išvykstama balandžio 28 dieną ir grįžtama gegužės 12 d. Iš Miami tiktai $1,455.00 gyvenant dviese kambaryje. Galima prisidėti iš New Yorkc, Chicagos, Los Angeles ir kitų miestų. Dėl informacijų prašau kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787.

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA
BOOKS IN ENGLISH

A Radiance in the Gulag by Nijolė Sadūnaitė. $6.00
Children in the Amber Palace by A. Landsbergis. $8.00
Fire & Night (5 Baltic plays) by A. Straumanis. $20.00
The Baltic Nations by Br. Kaslas. $12.00
The USSR - German Aggression Against Lithuania by Br. Kaslas. $15.00
Samogitia by Chas. T. Pichel, $8.00
When the Soviets Came... by R. Raid. $12.00
Mind Against the Wall by R. Šilbajoris. $10.00
The Agony (A Literary Approach to History) by J. Gliauda. $10.00
Postage add $1.00 for each book.
Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Šis patarnavimas siūlomas nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 1 d.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

Joe Thomas, žinomas lietuvių muzikantas, daugelį metų grojęs su savo orkestru lietuviškose vestuvėse, Naujų Metų sutikimuose bei įvairiuose pokyliuose, dabar išleido lietuviškų pramoginių šokių kasetę. Kasetė gaunama Darbininko spaudos kioske. Su persiuntimu 12 dol. Kreiptis adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073. Woodhaven, N.Y. 11421.

KASOS narių ir visuomenės žiniai pranešame, kad jau galima užsisakyti VISA kredito korteles. Jos yra gražios, lietuviškos ir patogios visiems, kurie nori naudotis šiuo praktišku patarnavimu.

Dėl informacijos apie VISA korteles kreipkitės į KASOS įstaigą darbo valandomis.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 65 milijonai dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir certifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir certifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

METAI BE PETRO MINKŪNO

(1907 - 1987)

Kovo 10 sueina metai, kaip iš mūsų tarpo išsiskyrė a.a. Petras Minkūnas. Jį jautriai prisimena ne tik šios apylinkės lietuviai, bet ir Lietuvoje bei Vokietijoje likę. Jis gyveno ne tik šeimai, bet ir visų lietuvių labui.

Ypač jis rūpinosi lietuviais tremtyje, saugodamas juos nuo persekiojimų. Kiek daug triūso įdėjo į Balfą, buvo Balfo direktorius. Be to, šalia savo profesinio darbo visą laiką talkino Tautos Fondui. Liet. Religinei Šalpai ir kitoms organizacijoms. Jis niekada nesiekė kokios pagarbos ar kokio paaukštinimo, todėl jis yra užsitarnavęs visų lietuvių gilios padėkos.

Velionis giliai mylėjo savo šeimą ir jai skyrė didelę savo gyvenimo dalį. Su savo anūkėliais lankydavosi lietuviškose stovyklose ir kituose renginiuose.

Jo mirties pirmųjų metinių mišios bus kovo 12, šeštadienį, 8:30 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti ir maldose prisiminti kilnųjį Petrą.

Metinėse pamaldose ir aš jungsiuos maldoje su mylimu bičiuliu ir kurso draugu.

Kun. Stasys Raila

MIRĖ VYTAUTAS REIVYTIS

Vasario 4 Vokietijoje mirė Vytautas Reivytis, buvęs iškilus Lietuvos policijos pareigūnas.

Buvo gimęs 1901 liepos 19 Tirkšliuose, Mažeikių apskrityje. Mokėsi Mažeikių ir Klaipėdos gimnazijoje. 1928 baigė Aukštesniąją Kauno policijos mokyklą ir 1930 Berlyno policijos mokyklą. Policijos tarnyboje dirbo nuo 1925 metų, eidamas įvairias pareigas: nuovados viršininko padėjėjo, nuovados viršininko, geležinkelių policijos viršininko padėjėjo, Aukštesniosios policijos mokyklos inspektorius bei lektorius.

Buvo pasižymėjęs džiu-džitsų specialistas ir šaudytojas, daugelį kartų dalyvavęs tarptautinėse rungtynėse Lietuvos ekipoje, iškovodamas pergales.

Bolševikams okupavus Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją ir grįžo tuojau, prasidėjus karui. Laikinosios Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas policijos departamento direktoriumi, 1941 - 1944 vadovavo Lietuvos policijai ir buvo ryšio karininkas prie vokiečių policijos. 1942 - 1944 Policijos žurnalo vyr. redaktorius. Nuo 1926 dirbo šaulių sąjungoje, buvo Aero klubo narys ir vienas steigėjų pirmosios sklandymo mokyklos Pažaislyje. Rašė spaudoje policijos, sporto, džiudžitsų klausimais. Buvo geras fotografas.

NEWARK, N.J.

Paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 m. sukaktuvės buvo paminėtos sekmadienį, vasario 6 Švč. Trejybės parapijos bažnyčioj ir salėj. Minėjimą ruošė LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 29 kuopos valdybos.

Mišias ta aproga aukojo parapijos administratorius kun. dr. Peter Stravinskas. Jis pasakė ir šventišką pamokslą. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas Joyce Machinski. Reikia pagirti parapijos šeimininką, kad jis stengiasi nepaneigti lietuvių kalbos teisių šioj parapijoj ir gana neblogai paskaito lietuviškus tekstus.

Amerikos ir Lietuvos vėliavas į bažnyčią įnešė ir išnešė parapijos tarybos pirmininkas Bernardas Skripata ir Lietuvos vyčių garbės narys Kazys Šipaila.

Parapijos salėn susirinkusius dalyvius pasveikino ir minėjimą pradėjo LB apylinkės pirmininkė Danguolė Didžbalienė. Maldą prieš minėjimą sukalbėjo parapijos šeimininkas, o abu himnus, vargonininkei pianinu pritariant, sugiedojo minėjimo dalyviai.

Šia proga kalbą pasakė visuomenės veikėjas Bronius Bieliukas. Jis, trumpai paminėjęs Lietuvos valstybės atstatymą, savo kalboje daugiau lietė išeivijos bendravimą su krašte pasilikusiais ir JAV gyvenančių lietuvių pastangas kovoti su OSI pastangom apkaltinti lietuvių tautų bendravimu su vokiečiais.

Lietuvos laisvinimo darbam paremti buvo renkamos aukos. Nedidelis dalyvių skaičius suaukojo per 1600 dol. Kaip ir kitais metais surinktąją sumą savo stambia auka žymiai pakėlė didelės energijos ir veiklos LB apylinkės narė dr. Rožė Šomkaitė.

Minėjimui pasibaigus dalyviai buvo pavaišinti šaltais užkandžiais, kava ir vynu. Tą darbą, kaip ir paprastai pakėlė darbščios LB apylinkės ir L. vyčių ponios, sunešdamos jų pačių pagamintus užkandžius ir kepinius. Tokiu būdu dalyviai galėjo ilgiau vieni su kitais pabendrauti, pasidalyti naujienom ir šeiminiškais vargais. **K. J.**

GREAT NECK, N. Y.

Lietuvos nepriklausomybės šventė

Great Necko LB apylinkė nėra didelė, bet ji kasmet pamini Lietuvos nepriklausomybės šventę. Šiemet toks minėjimas įvyko vasario 13, šeštadienį, 7 v.v. ilgamečio LB apylinkės pirmininko Henriko ir Rasos Miklų namuose.

Minėjimą trumpu žodžiu pradėjo apylinkės pirmininkas. Toliau Eufemija Cibienė sukalbėjo maldą už tėvynės laisvę.

Vietoje paskaitos buvo iškląusytas iš garsajuostės montažas. Montaže buvo grįžta į praeitį, kaip Great Necke 1953 m. buvo suorganizuota LB apylinkė, perskaitytas steigimo aktas. Toliau buvo dainų pynė, skambėjo Kauno karo muziejaus varpai, grojo gedulo maršą, pagerbiant žuvusius dėl tėvynės laisvės, perskaitytas mūsų pažadas tėvynei, sugiedotas Lietuvos himnas. Montažas baigtas malda už tėvynę. Maldą atliko dainų šventės choras.

Montažo autorius — pedagogas Ignas Kazlauskas, vienas iš LB apylinkės steigėjų ir pirmasis pirmininkas, dabar — garbės pirmininkas. Montažo juosta atiduota LB apylinkės valdybai.

Toliau buvo renkamos aukos. Jų surinkta 700 dol.

Minėjimą baigė pirmininkas, o mieloji šeimininkė Rasa Miklienė pakvietė visus vaišių, kurias paruošė savo iniciatyva.

Malonioje nuotaikoje pabendrauta, prisiminti sergą apylinkės nariai, valdybos iždininkas Petras Povilaitis ir Jonas Bebrauskas, esąs ligoninėje.

Vasario 14, sekmadienį Šv. Aloyzo bažnyčioje 1 val. buvo mišios už mūsų pavergtą tėvynę Lietuvą.

Eufemija Cibienė

A. A.
ELENAI BUBLAITIENEI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jos dukrai Brigitai Panardi, seseriai, broliui ir visiems kitiems artimiesiems.

LB Queens apylinkės valdyba ir nariai

A. A.
JURGIUI KEZIUI

mirus, jo žmoną Eugeniją, sūnus Romą ir kun. Algimantą, dukrą Danutę ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dana ir Jonas Bilėnai

A. A.
PETRUI GAILIŪNUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai Ninai, sūnums dr. Ernestui, Raimundui ir artimiems ir kartu liūdime.

Marina ir Zigmas
Raulinaičiai

Viešpatie, globojai ir saugojai mane žemės keliuose iki laimingai sugrįžau į Tavo namus.

PADĖKA
A.A.
PETRAS G. GAILIŪNAS

Šių metų sausio mėn. 14 d. po trumpos plaučių vėžio ligos Jupiter Hospital, Fla., mirė 71 metų amžiaus mūsų mylimas vyras ir tėvas PETRAS G. GAILIŪNAS.

Velionis buvo gimęs Žiedelių kaime, Krekenavos valsč., Panevėžio apskr. Baigęs Pedagoginį Mokytojų Institutą Klaipėdoje, mokytojavo įvairiose vietose. Pabėgęs nuo karo, gyveno Vokietijoje, Anglijoje ir nuo 1950 m. Hartforde, CT.

Hartfordo Universitete įsigijo bakalaurato laipsnį, kaip technikos ir mechanikos inžinierius. Dirbo Holland Machine Co., Alga Engineering Co. ir Combustion Engineering Co.

Išėjęs į pensiją, jausdamasis ypatingai geros sveikatos, jis tikėjosi ilgus metus džiaugtis gyvenimu vasarą Cape Code, o žiemą Juno Beach, Fl. Bet Dievo planai buvo kitokie.

Viešpaties netikėtai pašauktas namo, jis turėjo palikti savo šeimą, kurią taip mylėjo: žmoną Niną (Liūdžiūtę) ir du sūnus: dr. Ernestą A. Gailiūną, Osterville, Ma, ir Raimundą A. Gailiūną, Stamford, CT.; brolį Vytautą Gailiūną su žmona Angele, Wethersfield, CT. ir seserį Eugeniją Grinklenę su šeima Lietuvoje.

Šeimos vardu širdingai dėkoju Hartfordo ir apylinkių lietuviams ir amerikiečiams, kurie gausiai lankėsi šermenyse, atsiuntė gėles, užprašė už velionį mišias ar dalyvavo laidotuvių mišiose Švč. Trejybės bažnyčioje. Ačiū grabo nešėjams ir lydėjusiems į jo poilsio vietą "Dangaus Vartų Kapinėse" Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolyne, Putnam, CT.

Dėkoju kun. Vytautui Pikturnai, Juno Beach lietuvių kapelionui aprūpinusiam Petrą šventais sakramentais ligoninėje ir Hartfordo Švč. Trejybės parapijos klebonui kun. Juozui Matučiui, atkalbėjusiam rožinį šermenyse, aukojusiam mišias laidotuvėse ir atlikusiam paskutines laidotuvių apeigas kapinėse.

Ačiū seselėms ir vietos lietuviams, kurie taip gražiai giedojo kapuose ir dalyvavo priešpiečiuose. Speciali padėka Onutei Strimaitienei, kuri su pilna širdimi meilės ir užuojautos mums, buvo šeimos ryšininkė su vienuolynu laidotuvių reikaluose.

Dėkoju Cape Cod, Juno Beach ir kitų vietovių lietuviams, kurie asmeniškai ar per spaudą siuntė mums užuojautas. Tiems, kurie man stengiasi padėti ne tik užuojautos žodžiu, bet reali pagelba, mano ačiū neužtenka. Jiems už krikščionišką meilę ir širdies gerumą gali atlyginti tik Dievas.

Nina Gailiūnienė

A. A.
DR. AMILIJAI MATULAITIENEI

mirus, liūdinčiam mūsų bičiuliui Antanui, jo šeimai, velionės seseriai ir broliams reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Viktorija ir Juozas Gruodžiai

A. A.
TONIUI PRAPUOLENIUI

mirus, tėvams Marijai ir Stasiui, žmonai, vaikams ir seseriai su šeima gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Atletų Klubas
ir Bingo sekcija

A. A.
TONIUI PRAPUOLENIUI

staiga mirus, jo žmonai Stasei ir vaikams, jo tėvams Marijai ir Stasiui Prapuoleniams ir jo seseriai Feldai su vyru Jurgiu ir kitiems šeimos nariams reiškiu nuoširdžią ir gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Dr. Ona Vilpišauskienė

Staigiai iškeliavus iš šio pasaulio
A. A.
TONIUI PRAPUOLENIUI

jo gimines — žmoną Stasę, vaikus — Audronę, Lindą, Tomą, Giną, motiną ir tėvą S.M. Prapuolenius, senutę Feldą Nemickienę ir visą didelę tetų, dėdžių ir pusbrolių giminę bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

A. V. Steponiai
O. Dzetoveckaitė
Robertas, Rūta Prapuoleniai

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos nepriklausomybės šventė

Valstijos seimelio atstovo William Glodo iš Worcesterio rūpesčiu senato rūmuose vasario 16 įvyko specialios iškilmės Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Kalbėjo Jonas Stundžia iš Lawrence, kun. Vincas Valkavičius iš Norwood, Jonas Gedraitis iš Nortono, Gintaras Čepas iš Quincy, William Glodas, Albertas Jaritis iš So. Bostono, Algirdas Budreckis iš Quincy, Aleksandras Chaplikas iš So. Bostono. Iškilmės baigtos "Lietuva brangi". Prie valstijos namų iškelta Lietuvos vėliava, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Vėliau Lietuvos vėliava buvo iškelta ir prie miesto valdybos namų. Abiejose iškilmėse dalyvavo apie 100 Bostono apylinkės lietuvių.

Radijo programa amerikiečiams

Laisvės Varpas paruošė programą anglų kalba, kurią perdavė WSET—AM 1460 radijo stotis tuoj po pasaulinių ir vietinių žinių. Programa truko 55 minutes. Prisiminta Lietuvos istorija, dabartinė okupacija ir kovos dėl laisvės atstatymo. Trumpi pranešimai atskirais klausimais buvo perpinti simfonine muzika. Į programą buvo įjungti Amerikos prezidento pasisakymai Lietuvos reikalu, Brocktono miesto burmistro proklamacija. Programą atliko pagrindiniai Laisvės Varpo talkininkai anglų kalba: Birutė Duobaitė-Silvia ir Jonas Gedraitis. Visą programą sudarė Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis.

Radijo programą toliau girdėsime

Radijo stotis WCAV, iš kur transliuojama Laisvės Varpo programa, pastatė naują stiebą. Dabar toji radijo stotis bus girdima kur kas plačiau ir geriau. Lietuviška programa iš tos stoties girdima sekmadieniais nuo 9 v. iki 10 v. r. — WCAV-FM 98 banga.

Inž. Izbicko laidotuvės

Inž. Vytautas Izbickas po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 28 Bostono ligoninėje. Palaidotas vasario 1 iš Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios Norwoode Putnamo vienuolyno kapinėse.

Laidotuvės buvo tikrai iškilmingos, atsisveikinime kalbėjo eilė žmonių, kurie iškėlė velionio nuopelnus. Ta proga Lietuvių Fondui suaukota — 1,500 dol., Tautos Fondui 830 dol. Laidotuvių namuose lankytojų knygoje pasirašė per 300 asmenų.

Laisvės Varpo koncertas

Laisvės Varpo radijo programos koncertas bus kovo 13, sekmadienį, 3 v. popiet So. Bostono Liet. Piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Programoje dalyvauja solistas Ričardas Daunoras iš Vakarų Vokietijos ir solistė Birutė Vizgirdienė iš Los Angeles. Akomponuoja pianistas dr. Saulius Cibas. Koncerte bus paminėta ir Lietuvių Fondo 25 metų sukaktis.

NORWOOD, MASS.

Lietuvos nepriklausomybės šventė paminėta vasario 7. Ją surengė Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas kun. Vincas Valkavičius.

Aukų surinkta 375 dol., jos tenka: Americans for Due Process — 110 dol. Balfui — 60, Tautos Fondui-Vlikui — 50, Lietuvių Bendruomenei — 50, Amerikos Lietuvių Tarybai — 40, Religinei Šalpai — 35, Lietuvos vyčiams — 25 dol.

Norwoodas yra maža lietuviška kolonija, kuriai vadovauja energingas ir sumanus kun. Vincas Valkavičius.

RENGINIAI

Kovo 6 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose tradicinė Kaziuko mugė, rengiama Baltijos ir Žalgirio skautų tuntų.

Kovo 13 d., 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėje Laisvės Varpo koncertas, kuriuo minima Laisvės Varpo 34 ir Lietuvių Fondo 25 metų sukaktys. Programoje — sol. B. Vizgirdienė, sol. R. Daunoras ir pianistas dr. S. Cibas.

DARBININKAS

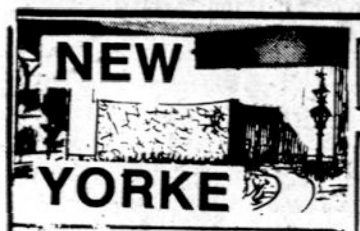

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija. . . . . (718) 827-1352
Administr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 6, sekmadienį, Kaziuko mugė. Rengia skautai.

LB Queens apylinkės metinis susirinkimas bus kovo 6, sekmadienį, 2 val. popiet Congregational bažnyčios salėje, 191 St. ir 85 Rd. kampas Woodhavene. bus valdybos rinkimai. Kultūrinėje programos dalyje rašytojas Paulius Jurkus kalbės apie vieną praeities didikų šeimą ir jos įnašą į lietuvių kultūrinį gyvenimą. Po susirinkimo vaišės su kugeliu ir baru. Kviečiami visi apylinkės nariai ir jų bičiuliai kuo gausiau dalyvauti susirinkime.

A. a. Petro Gailiūno šviesiam atminimui Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 25 dol. auką Kultūros Židiniui paremti.

Narūnas Bukauskas šiemet baigia Cooper Union meno mokyklą, kur studijavo tapybą. Baigimo proga rengiama jo piešinių ir tapybos paroda Houghton galerijoje, the Cooper Union, 7 St. ir 3rd Ave., Manhattane, N.Y. Paroda bus atidaryta nuo vasario 29 iki kovo 5. Atidarymo priėmimas kovo 1, antradienį, nuo 6 iki 8 v.v.

Elena Bublaitienė mirė kovo 24, trečiadienį, senelių priežiūros namuose prie Worcesterio, Mass., kur netoli gyvena duktė. Ją praeitais metais rugpjūčio mėnesį buvo ištikęs paralyžius, buvo netekusi kalbos. Ji ilgus metus gyveno Woodhavene, Jamaica Ave., kur jos velionis vyras Jurgis turėjo televizios ir radijo reikmenų krautuvę. Liko dukra Brigita Panardi, gyvenanti prie Worcesterio, sesuo Ona, gyvenanti Providence, R. I., brolis Jonas Brazauskas gyvenąs London, Ont., Kanadoje ir dar viena sesuo liko Lietuvoje.

Walter Ward, New Yorko miesto valdybos nario pastangomis, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo nuotraukos bus įdėtos penkiuose vietiniuose laikraščiuose. Nuotraukas padarė mūsų žinomas fotografas Liudas Tamošaitis.

Viktorija Bagdonienė, dail. Juozo Bagdono žmona, sunegalavus širdžiai, vasario 26 buvo paguldyta Jamaica ligoninėje.

Adomas Jakštas-prel. Aleksandras Dambrauskas bus paminėtas balandžio 24, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Minėjimas rengiams ryšium su jo mirties 50 metų sukaktimi. Rengia Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija, kuriai pirmininkauja Birutė Lukoševičienė.

Dr. **Kostas Jurgėla,** ilgai gyvenęs New Yorke, pačiai čia veikęs, paskui ilgai vadovavęs Amerikos Balso lietuviškam skyriui, mirė vasario 29 vakare Bethesda, Md. Liko sūnus Algis, dukra Elena ir brolis Petras Jurgėla.

Kaziuko mugės metu veiks Darbininko spaudos kioskas. Visi kviečiami aplankyti Darbinino administraciją, įsigyti naujų leidinių bei suvenyrų ir ta pačia proga susimokėti Darbininko prenumeratą.

NY Liet. Jaunimo Sąjunga kovo 19, šeštadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinio apatinėje salėje ruošia vakaronę apie VI Pasaulio jaunimo kongresą, įvykusį gruodžio ir sausio mėnesiais Australijoje. Atstovai ir dalyviai pasidalins įspūdžiais, parodys nuotraukų, pasakos apie nutarimus ir darbo projektus ir bendrai apie viešnagę Australijoje. Ne tik jaunimas, bet ir plati visuomenė kviečiama atsilankyti į vakaronę.

NY Liet. Jaunimo sąjunga kovo 19 priima naujuosius JAV LJS krašto valdybos Washingtone atstovus ir iš kitų miestų darbo suvažiavimui, kur nustatys veiklos gaires ir planuos ateinantį LJS suvažiavimą, kuris bus Chicagoje gegužės 28 - 30. Krašto valdybos atstovai dalyvaus NY Liet. Jaunimo sąjungos vakaronėje, kuri bus tos pačios dienos vakarą Kultūros Židinyje.

Tradicinė Kaziuko mugė bus kovo 6 Kultūros Židinyje. Mugę rengia New Yorko skautai, skautės. Kaip įprasta, mugėje bus įvairiausių prekių, puošmenų, rankdarbių, lietuvių liaudies meno ir įvairiausių audinių. Veiks ir kitos tradicinės mugės pramogos.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus kovo 15, antradienį, įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd., Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti. Pradžia 7:30 v.v.

Kun. Vytautas Demikis, Patersono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras, mirė prieš 25 metus, t.y. 1963 kovo 3. Šios sukakties proga mišios bus aukojamos St. Petersburge, Fla.

LB New Yorko apygardos metinis suvažiavimas šaukiamas balandžio 23 Kultūros Židinyje. Suvažiavimo programoje — naujos valdybos rinkimai.

A. a. Adolfo Kregždžio mirties metinių proga kovo 13, sekmadienį, 10 v.r. pranciškonų vienuolyno koplyčioje bus atlaikytos mišios. Po mišių posėdžių kambaryje — kavutė. Draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti.

Ignas Kazlauskas, gyvenąs Great Necke, N.Y., parašė laišką vietiniam laikraščiui — "The Great Neck News". Tame laiške jis primena Lietuvos nepriklausomybės 70 metų sukaktį, dabartinę padėtį Lietuvoje, laiške reikalauja, kad Sovietų Rusija butų patraukta į tarptautinį teismą už kitų tautų pavergimą ir reikalauja Lietuvai laisvės.

Ekskursija į Vieną, Budapeštą, Zagrebą, Dubrovniką ir Stebuklingą Medjugorio vietą 1988 gegužės 19 organizuoja "Draugo" dienraštis. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238 - 9787.

Aušra Vidugirytė paskutinių metų studentė Mount Holyoke kolegijoje, South Hadley, MA yra pirmoji išrinkta BATUNo (Baltic Appeal to the United Nations) interniste 1988 metam. Aušra yra gerai žinoma lietuviškoje bendruomenėje. Šoko Hartfordo ir Bostono tautinių šokių grupėse. Kolegijoje studijuoja "internal relations" ir "political science" New Yorke Aušra Vidugirytė katologavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos sutartis su kitomis šalimis League of Nations dokuntuose tarp 1920 ir 1940. Tos sutartys yra ekonomiškos, politiškos ir socialinės. Pav.: taikos, sienų, konsulatų ir vienos kitai pagalbai, prekybos, navigacijos bei kitais tarptautiniais reikalais. BATUNas šiuo metu ruošia šio darbo indeksą ir mielai pasidalins su juo jei kas tuo reikalu domisi.

Rekolekcijos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus kovo 24, 25, 26, t.y. ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį, 7:30 v.v. Rekolekcijos baigiamos Verbų sekmadienį, kovo 27, 11 val. Rekolekcijas praves Kun. Vytautas Bagdonavičius, MIC, iš Chicagos.

Religinis koncertas, rengiamas Apreiškimo parapijos choro, bus Verbų sekmadienį, kovo 27, Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Pradžioje bus vargonų virtuozo Jono Žuko rečitalis, antrą koncerto dalį atliks Apreiškimo parapijos choras, kuriam vadovauja Viktoras Ralys.

Vincas Budninkas, Darbininko skaitytojas, gyvenęs Woodhavene, 89 metų, mirė vasario 28 po ilgos ir sunkios ligos. Liko žmona Teofilė, dukros su šeimomis: Ona, Kanadoje, Aldona, New Yorko valstyjoje, Aleksandra Lietuvoje, Marytė Woodhavene. Buvo pašarvotas M. Shalins šermenineje, palaidotas iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse.

Alės Rūtos naujausia knyga "Margu rašto keliu" buvo premijuota Darbininko paskelbtame konkurse. Knygoje įdomiai ir vaizdžiai aprašomas didysis mūsų poetas Bernardas Brazdžionis. Knygą platina Darbininko administracija. su persiuntimu tik 10 dol.

Sieninis kalendorius 1988 metams su kasdien nuplėšiamais lapukais, papuoštas spalvotų vytim išleistas Londone "Nidos" spaudos klubo gaunamas in Darbininko Administracijoje. Nuplėšiamų lapukų antroj pusėj kasdien duodama ar tai lietuvių rašytojų ar poetų kūrybos ištraukos, primenamos sukaktys. Kalendoriaus kaina su persiuntimu 8 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn N.Y. 11207.

BRIDGES ŽURNALO NAUJAS NUMERIS

Bridges žurnalo sausio - vasario mėnesių jungtinis numeris jau išsiuntinėtas skaitytojams. Demie Jonaitis pradeda straipsniu Heritage, straipsnyje iškelia jaunimo vaidmenį tautos laisvės apsisprendime, toliau rašoma apie demonstracijas Kaune, Lietuvos kariuomenę 1918 metais, kaip rengiamasi paminėti Vasario 16, Albert Cizauskas rašo apie Lietuvos balsą, apie dr. Joną Basanavičių, Albinas Azukas rašo apie Vytauto Didžiojo vainikavimą, Per Ahlmark — Kodėl Europa turi remti Pabaltijį, Edward W. Baranauskas rašo apie Birutę, supažindinama su Antano Kulbio filmavimo darbu, su jo statomu filmu apie geležinį vilką, supažindinama su okupuotos Lietuvos fotografijos menu, rašoma apie akciją atgauti Vilniaus katedrą.

Žurnalą redaguoja Demie Jonaitis, administruoja tėv. P. Baniūnas, leidžia Liet. Bendruomenės JAV Krašto valdyba.

Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba kovo 12, šeštadienį, 2:30 v. popiet Kultūros Židinyje kviečia apylinkių klubų nares pasivaišinti ir pasikalbėti. Taip pat kviečiamos ir kitos moterys, kurios domisi klubo veikla. Labai laukiamos visos.

Branduolys kviečia atsilankyti į popietę su rašytoju Algirdu Landsbergiu kovo 13, sekmadienį, 2 v. popiet Aušros Vartų parapijos salėje, 580 Broome Street, Manhattane, N.Y. bus supažindinta su jo proza, drama, humoru, jis pats kalbės apie savo dramą "Children in the Amber Palace". Ištraukos bus skaitomos lietuvių, anglų ir sanskrito kalba.

Tomo Venclovos, poeto, profesoriaujančio Yale universitete, du eilėraščius apie meilę išspausdino lenkų laikraštis Prseglad Polski. Su autoriaus pagalba eilėraščius į lenkų kalbą išvertė Stanislaw Baranczak.

Ana Unguraitytė Kondratienė, sulaukusi 75 metus amžiaus, vasario 12 savo namuose Elizabethe, N.J. ramiai paliko šį pasaulį. Velionė buvo kilusi iš Sudargo miestelio Lietuvoje. Velionė buvo našlė. Elizabethe paliko seserį Emmą Dietrich, brolį Jurgį Unguraitį Australijoje ir artimą bičiulį Bruno Šilą Elizabethe. Palaidota Rosedale kapinėse, Linden, N.J. Evangelikų kunigas atliko maldas šermeninėje ir taip pat prie duobės pasakė keletą momentui pritaikytų minčių. Jos atminimui Petras Lukas, Mikas Macys, Veronika Misiūnienė ir Julius Veblaitis paaukojo 40 dol. lietuviškai spaudai stiprinti.

Estijos nepriklausomybės paskelbimo 70 metų sukaktį minint, vasario 24 Estų namuose Manhattane estų konsulas Ernst Jaakson ir estų tarybos pirmininkas Juhan Simonson kviestiems svečiams surengė priėmimą. Kalbėjo estų konsulas, buvo perskaityti prezidento Ronald Reagan ir senatoriaus Bob Dole sveikinimai. Iš lietuvių buvo pakviesti ir dalyvavo Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis su ponia, JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis su ponia, Viktorija Čečetienė ir Darbininko redaktorius kun. Kornelijus Bučmys.

ELIZABETH, N.J.

Lietuvos vyčių 52 kuopa kovo 6 mini šv. Kazimiero šventę. Mišios bus 11 val. lietuvių parapijos bažnyčioje, po to Bayway restorane pusryčiai su šampanu. Įėjimas — 10 dol. bilietų galima gauti pas kuopos narius.

Šv. Vardo draugijos vakarienė bus Verbų sekmadienį, kovo 26. Įėjimas — 7 dol. suaugusiems, vaikams — 3 dol.

Vargonai sutaisyti po dviejų mėnesių darbo. Atnaujintas didelis motoras ir pakeista dumplių oda. Darbą atliko Jonas Morkis ir J. B. Linkus. Dar reikės vargonus suderinti. Tai bus atlikta tik po Velykų. Vargonų remontas atsiėjo šiek tiek daugiau kaip 1000 dol. Minėti J. Morkis ir J. B. Linkus su Walter Palac dar įtaisė bažnyčioje du radiatorius.

Ieškomas 4 kambarių butas Greenpoint ar Williamsburg sekcijose, Brooklyne, N.Y. Ieško jauna pora. Skambinti 718 827 - 2629.

Patikslinam. Praeitame Darbininko numeryje Kazė Šventoraitienė įdėjo užuojautą Vaclovui Ramoškai mirus. Prie užuojautos jungėsi ir jos abu sūnūs. Redakcija gerai neišskaitė rankraščio ir netiksliai parašė jų pavardes Egidijus ir Saulius Šventoriai, turi būti — Egidijus ir Saulius Šventoraičiai. Už klaidą atsiprašome.

HOMEWORKERS WANTED! Top pay! C. I. Norman, Ave., N.W. Suite 222, Norman, Oklahoma 73069.

ADMINISTRACIJA DĖKOJA IR PRAŠO

Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja tiems, kurie paskubėjo ir atsiuntė metinę prenumeratą, dar pridėdami auką.

Prašoma tų skaitytojų, kurie dar nesusimokėjo prenumeratos, paskubėti ir susimokėti, kad paskui nereikėtų rašinėti paraginimų. Ypač maloniai prašome tuos, kurie dar nėra atsilyginę už 1987 metus, nepalikti skolingais ir atsiteisti. Lietuviška spauda išsilaiko tik skaitytojų dėka, nes spaudos darbas nuolat brangsta.

Darbininko administracija visiems už bet kokią paramą dėkoja.

LB RINKIMAMS ARTĖJANT

New Jersey apygardos kandidatai į XII-tąją Lietuvių Bendruomenės Tarybą

1. **Arūnas Bitėnas,** braižybos ir fotografavimo meno High School mokytojas. Buvo veiklus lietuvių skautų gretose, o dabar jau eilė metų labai aktyvus LB Elizabetho apylinkės bei NJ apygardos darbuotojas.

2. **Rimantas Bitėnas,** Battin High School direktorius (principal). Gerai susipratęs lietuvis, Korp Neo Lithuania narys, per paskutinį dešimtmetį nuoširdžiai dirba LB New Jersey apygardos valdyboje.

3. **Algirdas Brazinskas,** architektas, veiklus Newarko apylinkėje. Daug metų dirba Newarko apylinkės valdyboj. Kaip architektas Algirdas reiškiasi ir meniniais gabumais.

4. **Danguolė Didžbalienė,** didelės tarptautinės bendrovės skyriaus menadžerė McGraw Hill, New Yorke. Jau per eilę metų ji eina Newarko apylinkės LB pirmininkės pareigas.

5. **Rasa Ardytė-Juškienė,** baigusi žurnalistikos mokslus, kurį laiką yra dirbusi Prentice Hall knygų ir mokslinių tekstų leidykloje. Šiuo metu augina lietuvišką šeimą ir dirba lituanistinėje mokykloje, Kearny, NJ.

6. **Laima Sruoginytė,** psichologijos mokslų studentė Rutgers universitetė. Ji yra baigusi lituanistinę mokyklą Elizabethe ir sėkmingai lankė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Laima dalyvavo neseniai vykusiame Pasaulio jaunimo kongrese Australijoj.

7. **Julius Veblaitis,** High School anglų ir vokiečių kalbų mokytojas. Daug metų darbuojasi LB Elizabetho apylinkėje ir New Jersey apygardos valdyboje. Groja smuiku ir reiškiasi klasinėje muzikoje lietuvių ir amerikiečių tarpe.

LSS VIENETŲ VADOVAMS

Septintai tautinei stovyklai, kuri įvyks šiais metais, yra ruošiamas Lietuvių Skautų Sąjungos jubiliejinis leidinėlis. To vieno leidinėlio dalis bus — "Dabartinė lietuviškoji skautija".

Septintos tautinės stovyklos leidinio redaktorė v.s. Alė Namikienė prašo visus vienetų vadovus ir vadoves (kur yra tuntai, — tuntininkus, kur draugovės ir skiltys, — draugininkus ir t.t.), ASS skyrius, skautininkų-kių draugoves, ramoves ir židinius pasiųsti po vieną dabartinę vieneto nuotrauką ir vadijos sąrašą savo rajono vadui ar vadovei, kad jie galėtų tą medžiagą atsiųsti man iki š.m. balandžio 1 dienos.

Kaziuko mugė būtų gera proga visiems minėtiems vienetams padaryti nuotraukas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, kovo 3 išvyksta į Kanados vakarus. Kovo 3 - 9 bus Winnipege, kovo 9 - 13 — Edmontone, kovo 13 - 16 — Calgary, kovo 16 - 21 Vancouvery. Ten aplankys lietuvių kolonijas ir praves rekolekcijas. Į New Yorką grįžta kovo 22.

Lietuvos vyčiai leidžia savo biuletenį, kuriuo tiesiogiai rūpinasi Lietuvos reikalų komitetas. Tam komitetui pirmininkauja dr. Jokūbas Stukas. Dabar pasirodė to biuletenio šių metų antras numeris. Pateikiama žinių ir aktualijų iš vyčių veiklos, rašoma daug apie rengiamas demonstracijas Lietuvoje, duodami laiškų pavyzdžiai, kam rašyti tuo reikalu laiškus. Biuletenis 4 puslapių.

A. A. PETRO MINKŪNO PRISIMINIMAS

A. a. Petro Minkūno mirties metinių proga kovo 12, šeštadienį, 8:30 v.r. mišios bus aukojamos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 N. 5 St., Brooklyn, N.Y.

Pirmųjų mirties metinių proga kviečiami giminės, kaimynai ir pažįstami pasimelsti už brangaus prisiminimo a.a. Petrą Minkūną. Mišias aukos kun. J. Pakalniškis.

Po pamaldų vykstama į Cypress Hills kapines, kur bus pašventintas paminklas. Po to visi kviečiami į Kultūros Židinį.

Eugenija Minkūnienė ir šeima

ATLIEKU ĮVAIRIUS MEDŽIO DARBUS

Su 16 metų darbo praktika atlieku įvairius medžio darbus prie statybos, pagal planus ir piešinius. Aptarnauju New Yorką ir Long Island apylinkes. Garantuoju gerą darbo kokybę ar perstatant, ar remontuojant butą.

Kainos prieinamos visiems darbams — dideliems ir mažiems. Nemokamas apskaičiavimas.

Skambinti: Algis Urbelis 718 849 - 8093.